Kommunernes IT-Magasin

kit
magasinet

Oktober 2016 / ISSn 1399-7947

Staten henter over 1 mia. kr. på ny mobilauktion

Nyt digitaliserings-samarbejde i Nordsjælland

Tema om Velfærds-teknologi

Droner i luften på Digitaliserings-messen16

13 kommuner sammen om fælles udbud af Omsorgssystem

ind hold

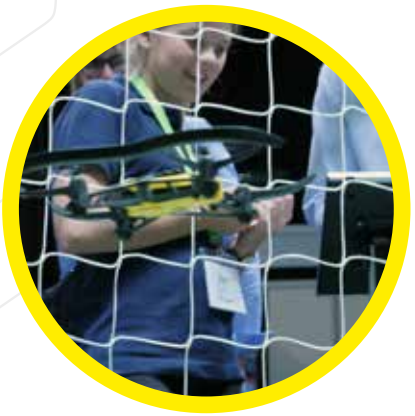

SIDE 31

Digitaliseringsmessen16: Pas på – der er droner i luften

Staten henter over 1 mia. kr. på ny mobilauktion

Auktionen over 1800 Mhz-frekvenser, der skal løfte mobildækningen i landdistrikterne, har givet staten mere end 1 mia. kr. i indtægter fra de tre mobiloperatører, TDC, Hi3G (3 red.) og TT-netværket (Telia-Telenor red.).

SIDE 6

Kit@

kit magasinet

Udgiver: KIT@
- Kommunale It chefer.
Formand: Henrik Brix, Favrskov Kommune

For information om foreningen, medlemskab samt abonnement se www.itchefer.dk

Redaktion: Flemming Kjærsdam, telefon 4026 3615, flemming@kjaersdam.dk

Redaktionsudvalg:
Henrik Brix, Favrskov Kommune
Britt Christensen, Frederikssund Kommune
Poul Venø, Herning Kommune
Flemming Kjærsdam
Louise Andersen

Annoncekonsulent:
Louise Andersen,
Koncept, telefon 3190 1155
la@koncept-net.dk

Layout: www.hillerup.com
Tryk: Jørn Thomsen A/S Oplag: 5.500

www.kitmagasinet.dk

To ud af tre sjællandske kommuner indgår strategiske samarbejder

SIDE 16

"Det er utrolig positivt. Mange kommuner har ikke de nødvendige ressourcer og rette kompetencer, der kan løfte de opgaver, som de bl.a. bliver pålagt fra de centrale initiativer.

Syv nordsjællandske kommuner samarbejder om digitaliseringen

SIDE 18

Syv nordsjællandske kommuner finder vej i et nyt "ikke-forpligtende samarbejde" om digitaliseringen.

Favrskov, Norddjurs og Syddjurs undersøger samarbejde om IT og digitalisering

SIDE 20

Det går ret godt med fiberudrulningen på klippeøen

SIDE 12

Det gav en del dønninger, da regeringen i 2013 besluttede at yde et statsligt tilskud på 60 mio. kr. til udrulning af et fibernet på Bornholm.

Regeringen vil finansiere bredbånd og mobildækning gennem realkreditten

Regeringen vil ændre i realkreditloven, så det bliver muligt for realkreditvirksomheder at låne penge ud til finansiering af fibernet og telemaster uden for de største byer.

SIDE 10

TEMA
Velfærds-teknologi

Velfærdsteknologi: Et område præget af stor mangfoldighed

SIDE 21

13 kommuner i fælles udbud om EOJ fagsystem SIDE 22

Frederikshavn eksperimenterer med velfærdsteknologi for små midler i første hug SIDE 24

Ny it-organisation til digital omstilling i Vallensbæk SIDE 28

Udvikling af en lokal strategi for Teleløsninger

Konsulenthuset Netplan Care og Favrskov Kommune har samarbejdet i et pilotprojekt.

SIDE 32

Varde implementerer Microsoft sky til samtlige elever og lærere

Varde Kommune har droppet en traditionel BYOD-strategi og har udleveret i alt 6.800 bærbare til elever og lærere i kommunen.

SIDE 36

SIDE 38 **Pisk eller gulerod?**

Private virksomheder risikerer bøder i milliard-klassen, hvis virksomheden overtræder den nye EU forordning om persondatabeskyttelse.

VI DIGITALISERER PÅ KOMMUNERNES PRÆMISSER OG SKABER KONKURRENCE I DET KOMMUNALE IT-MARKED

KOMB:T

Kommunernes it-fællesskab

Samarbejde om it og digitalisering tager form

Favrskov, Norddjurs og Syddjurs kommuner har igangsat en undersøgelse, der skal afklare om et mere formelt samarbejde om de store digitaliseringsopgaver, kan blive til noget mellem de tre kommuner. Kommunaldirektørerne i de tre kommuner vil identificere de områder, hvor der er et økonomisk potentiale i et samarbejde.

Men vi er ikke de eneste kommuner i landet, der tænker de tanker. Syv nordsjællandske kommuner har fundet sammen i et "uforpligtende samarbejde" – dvs. et frivilligt samarbejde uden tvang. Uforpligtende skal ikke forstås som useriøst. Kommunaldirektørerne har givet grønt lys for samarbejdet. Her siger formanden for styregruppen Pernille Madsen, Helsingør Kommune, at "de har bemærket, at de andre samarbejder har brugt en del tid på at finde deres endelige organisation. Vi vil bare gerne samarbejde."

Det nordsjællandske samarbejde betyder, at de ikke opretter et §60-selskab som det er sket i Egedal, Furesø og Ballerup kommuner, eller en forening som D11 på Midtsjælland med et fast sekretariat eller en forening, som i de ni københavnske forstadskommuner, hvor foreningen er stiftet med det formål at løse de store digitaliseringsopgaver i et fællesskab. I Nordsjælland vil de bygge et digitalt fundament ud fra de ressourcer der er i de syv kommuner. Altså en ny vej.
Sjællænderne er hurtigere ude med samarbejdet. 30 ud af 46 kommuner på Sjælland og i Region Hovedstaden indgår nu i strategiske alliancer om digitaliseringen. Det svarer til to ud af tre kommuner. Dette er sket i løbet af halvandet år. 2015 er brugt til at sondere terrænet. I 2016 er foreninger stiftet og de formelle alliancer blevet en realitet. Det er gået meget stærkt.

I DSD – Det Storkøbenhavnske Digitaliseringsfællesskab – der består af ni kommuner er man gået sammen om et udbud af et nyt Elektronisk Omsorgs Journal (EOJ) system. Da udbudsmaterialet var godkendt i august 2016, slog de dørene op og spurgte, om der var andre kommuner uden for DSD som ville med i udbuddet. Det har fire kommuner nu sagt ja til. Allerød, Frederikssund, Stevns og Tårnby. Så nu er de 13 kommuner om et udbud. Af de fire kommuner, der har koblet sig på udbuddet, er det kun Frederikssund, der er med i et samarbejde, nemlig det nystiftede nordsjællandske digitaliseringssamarbejde. De tre øvrige kommuner står udenfor. Men de får alligevel glæde af DSD's indsats, der omfatter en markedsundersøgelse, en kommende implementeringsplan, overdragelse af projektledererfaringer og uddannelse af medarbejdere. Det er sejt.

Samarbejdet om it og digitalisering tager form. Det er jeg rigtig glad for. Jeg er overbevist om, at det vil betyde, at vi får mere digitalisering for pengene og at vi får bedre digitalisering.

Af formand Henrik Brix, KIT@

/ Af Flemming Kjærsdam

Staten henter over 1 mia. kr. på ny mobilauktion

Auktionen over 1800 Mhz-frekvenser, der skal løfte mobildækningen i landdistrikterne, har givet staten mere end 1 mia. kr. i indtægter fra de tre mobiloperatører, TDC, Hi3G (3 red.) og TT-netværket (Telia-Telenor red.). "Staten har afvejet hensynet til at få penge i kassen op mod den dårlige mobildækning i landdistrikterne. Og her har pengene vejet mest," siger direktør Torben Rune, Netplan.

Staten har hentet mere end 1 mia. kr. på en ny mobilauktion. Staten har retten til at udbyde frekvenser til mobilområdet på auktioner, og for nyligt blev auktionen over 1800 Mhz frekvenserne gennemført. Det var de tre teleselskaber, TDC, Telia/Telenor og 3 som vandt retten til at bruge disse frekvenser, og de tre selskaber har tilsammen betalt 1,025 mia. kr.

Et af tildelingskriterierne i auktionen var, at 2185 husstande og virksomheder og sommerhuse fordelt på 245 områder i landet skal have bedre mobildækning.

"Jeg synes auktionen er grebet forkert an. Energistyrelsen deler ikke landet op i tre geografiske områder for at skabe bedre mobildækning i områder med dårlig dækning. Styrelsen har stillet dækningskrav til de tre mobiloperatører om, hvilke 2200 adresser de skal dække. Men adresserne er spredt ud over hele landet. Det betyder, at TDC skal dække hele landet blandt den tredjedel af deres abonnenter, der har dårligst dækning. Det vil sige, kunderne kun får bedre mobildækning, hvis de bor tæt på en adresse, hvor den operatør du allerede har, dækker dårligst. Det er altså kun den dårligst stillede tredjedel af abonnenterne, der får bedre dækning. Det er selvfølgelig bedre end ingenting. Men det er kun et lille skridt fremad," siger Torben Rune.

Han mener staten har taget mere hensyn til indtægterne end til mobildækningen i landdistrikterne.

Håbløst

Professor Lars Dittmann, DTU, i afdelingen for kommunikationsnetværk, kalder det "håbløst".

"Det er teknologisk håbløst at tro, at man kan lave supergod dækning med en høj båndbredde alene med mobilteknologi. Teleoperatørerne kryber udenom ved at love udendørs dækningsgaranti. Med nutidens byggematerialer er det særdeles vanskeligt for mobilsignaler at trænge igennem. Jeg kan godt forstå operatørerne kun forpligter sig til udendørs dækning, fordi indendørs dækning er meget vanskelig. Men 60-70 pct. af alle mobilsamtaler foregår inden døre. Det vil sige, at denne auktion ikke vil give bedre dækning for flertallet af brugere på mobilområdet," siger Lars Dittmann.

"Det er en mærkelig tanke at tro, at alt vil blive mobilt i fremtiden. Det gør det ikke. Uanset hvor mange milliarder man pumper i, får man ikke den forventede dækning indendøre. Jeg tror ikke på man får 100 pct. dækning. Der er så mange forhold, der spiller ind. Byggematerialer, interferens, træer – alt sammen kan påvirke kvaliteten af en mobilsamtale. Så oplever folk, at de skal gå udendørs for at få et ordentligt signal eller vende sig på en bestemt måde i vinduet eller gå op på første sal. Og det opfatter de selvfølgelig ikke som ordentlig dækning," siger Lars Dittmann.

Vækstplanen

Det er vækstplanen fra den tidligere regering, der ligger til grund for den nye 1800 Mhz-auktion. I februar 2015 skrev Kit-Magasinet, at staten ville skærpe kravene til mobildækningen ved de kommende tre frekvensauktioner i 2016, 2018 og 2019. Det fremgik af den daværende regerings "Vækstplan for digitalisering i Danmark" fra december 2014.

I den plan var der kun afsat få og små midler til at løfte initiativerne. En af de vigtigste kilder til finansieringen var, at staten fremover ville kræve bedre mobildækning af mobiloperatørerne i forbindelse med frekvensauktionerne. Kravene om dækning fra statens side påvirker den pris, operatørerne vil betale for frekvenserne på auktionerne.

Den markedsdrevne tilgang på telemarkedet betyder, at jo højere dækning staten kræver, desto mindre værd bliver licensen for teleoperatørerne, da de får flere udgifter til udstyr og mandskab ved at skulle sikre bedre dækning.

Aftalen i 1800 Mhz auktionen går på at sætte i alt 245 områder ´á en kvadratkilometer i udbud. Fælles for områderne er, at de indeholder mindst fem adresser, og at det ikke på noget sted i områderne er muligt at få en mobil bredbåndsforbindelse på 30 Mbit/s eller mere.

I forbindelse med auktionen siger energi-, forsynings- og klimaminister Lars Chr. Lilleholt (V):

"Regeringen arbejder systematisk for at skabe bedre mobil- og bredbåndsdækning i hele Danmark – det er en vigtig forudsætning for et velfungerende og homogent samfund. Derfor er jeg glad for, at det er lykkedes at få opbakning fra teleforligskredsen til, hvordan vi med den kommende auktion over 1800 MHz-frekvensbåndet forbedrer dækningen i de dårligst stillede områder".

Staten har afvejet hensynet til at få penge i kassen op mod den dårlige mobildækning i landdistrikterne. Og her har pengene vejet mest.

Torben Rune, Netplan.

FAKTA

Energistyrelsen udbød en samlet frekvensmængde på 2x65 MHz. Resultatet af auktionen blev, at:

- Hi3G Denmark ApS vandt 2 x 20 MHz til 300.159.486 kr.,
- TDC A/S vandt 2 x 20 MHz til 300.159.486 kr.,
- TT-Netværket (Telia og Telenor) vandt 2 x 25 MHz til 425.239.229 kr.

Det samlede provenu fra 1800 MHz-auktionen er 1.025.558.201 kr.

Energi-, klima- og forsyningsministeren har i forbindelse med 1800 MHz-auktionen fastsat et dækningskrav, som senest skal være opfyldt i december 2019. De tre selskaber, som vandt frekvenser i auktionen, skal hver opfylde 1/3 af dækningskravet.

Dækningskravet omfatter 245 områder af 1x1 km og betyder, at i alt 2185 husstande, virksomheder og sommerhuse fordelt over hele landet opnår markant forbedret dækning.

Jeg er meget tilfreds med, at teleselskaberne har påtaget sig at dække bedre i landdistrikterne, så vi kan få koblet flere dele af Danmark på de digitale motorveje.

Energi-, forsynings- og klimaminister Lars Chr. Lilleholt (V):

››› fortsættes på næste side

‹‹‹ fortsat fra forrige side

For to år siden lød der kritik fra KL's formand, Martin Damm (V) af statens ageren på området. Staten havde på det tidspunkt tjent mellem 5,6 mia. kr. og 5,7 mia. kr. på tidligere frekvensauktioner. Med den nyeste fra september 2016 kan der yderligere lægges mere end 1 mia. kr. oven i.

"Problemet med auktionen er, at adresserne er blevet spredt ud over hele landet. Nu får man mobilhuller med dårlig dækning og som heller ikke har udsigt til at få meget bedre dækning i fremtiden. Det vil sige, at forbrugerne i højere grad selv skal finde den operatør, der dækker bedst i det område, hvor de bor, fordi der ikke er tale om et generelt løft af mobildækningen," siger Torben Rune.

"Hvis abonnenten bor på en vej med 20 huse, og TDC dækker godt i den ene ende af vejen, men dårligt i den anden, så vil abonnenten i den dårlige ende af vejen ikke få bedre dækning. Hvis du er 3 kunde og licensen kræver, at 3 skal dække bedre på den samme vej, så vil du som kunde kunne få noget ud af at skifte teleselskab. Så man kan ikke tale om en generelt bedre mobildækning i landdistrikterne, da dækningen sker uafhængigt mellem de tre operatører," siger Torben Rune.

Roaming

Han henviser til, at der i auktionen kunne have været et krav med om roaming på tværs af operatørerne. Så ville dækningen samlet set være løftet. På den anden side ville teleselskaberne ikke have betalt lige så meget for licensen, fordi den ville være mindre værd for dem.

Torben Rune mener, at staten har prioriteret pengene til statskassen højere end mobildækningen i landdistrikterne.

"Et generelt krav om bedre mobildækning i landdistrikterne fra statens side, ville gøre auktionen mindre interessant for teleselskaberne, fordi det er sværere at skabe en god forretning for mobiloperatørerne i tyndt befolkede områder. Hvis staten havde stillet dette krav, havde den fået færre penge i kassen."

Han mener godt, at staten kunne have foræret licensen gratis til teleoperatørerne og krævet mere dækning.

"Hvis staten havde givet licensen helt fri uden indtægter, kunne man for den 1 mia. kr. teleoperatørerne har betalt i stedet have fået 1500-1800 basestationer. Det er rigeligt til at sikre ordentlig dækning. Det er baggrunden for, jeg mener staten har fundet det vigtigere at få indtægterne frem for mobildækningen".

Lars Chr. Lilleholt: "Jeg er meget tilfreds med, at teleselskaberne har påtaget sig at dække bedre i landdistrikterne, så vi kan få koblet flere dele af Danmark på de digitale motorveje. God mobil- og bredbåndsdækning er afgørende for at kunne fungere som familie, drive virksomhed og i det hele taget fungere i dagens Danmark, og med denne frekvensauktion har vi især fokuseret på de dele af Danmark, hvor det kniber med forbindelsen."

‹‹‹

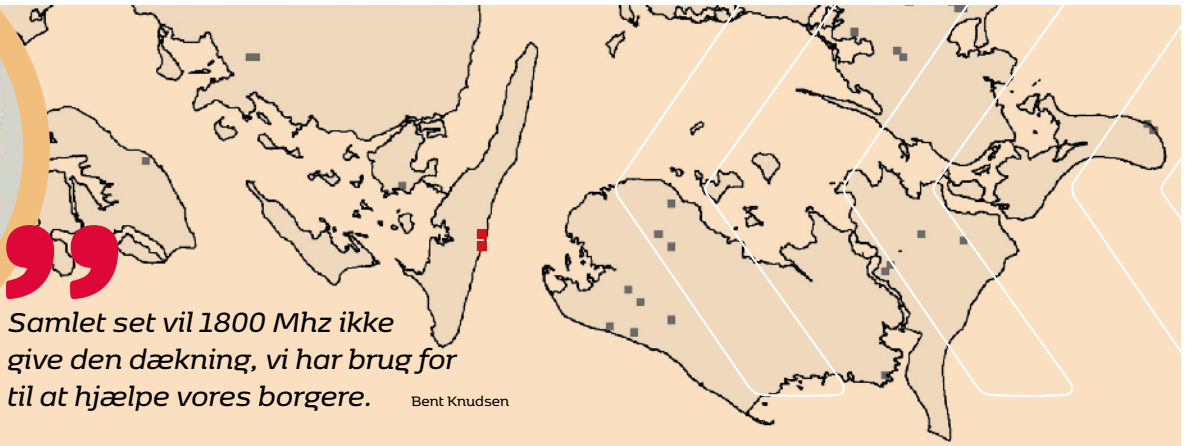

Samlet set vil 1800 Mhz ikke give den dækning, vi har brug for til at hjælpe vores borgere. Bent Knudsen

Hjælper ikke mobildækningen synderligt på Langeland

It-og digitaliseringschef Bent Knudsen, Langelands Kommune, mener ikke, at 1800 Mhz-auktionen på mobilområdet vil gavne mobildækningen på Langeland synderligt. Byer som Tranekær og Ristinge og områder nord på øen, der også er beboet af mange sommerhusgæster er notorisk dårligt dækkede. Derfor er de to områder på hver 1 kvadratkilometer ikke nok for at løfte øens samlede mobildækning.

Langeland og nordkysten på Sjælland er kendt for mobilhuller. Varde Kommune har ikke en eneste blandt de 2200 adresser, der vil få bedre dækning. Odsherred Kommune, som har klaget over manglende mobildækning, har heller ingen adresser med på mobildækningskortet.

"Langelands Kommune har længe satset på 3G og 4G løsninger til plejeområdet – inden for KOL, diabetes og hjertesygdomme – når borgere skal monitoreres midlertidigt eller i hjemmet. Senere på efteråret vil vi få lavet vores eget kort for mobildækning på Langeland. Teleselskabernes teoretiske beregninger over bredbåndshastigheder kan vi ikke bruge, når vi skal monitorere patienter i eget hjem."

"Samlet set vil 1800 Mhz ikke give den dækning, vi har brug for til at hjælpe vores borgere," siger Bent Knudsen.

Vi er den første kunde, der går i drift med KMD Momentum – det glæder vi os meget til. Jeg har allerede set en del af funktionaliteterne, og især understøttelse af virksomhedssamarbejdet og de nye muligheder inden for ledelsesinformation glæder jeg mig til at dykke mere ned i. Det ser lovende ud.

Katrine Birk, Beskæftigelseschef
Jobcenter Gladsaxe

Den 28. november går Jobcenter Gladsaxe, som den første kunde, i drift med et helt nyt fagsystem til jobcentre.

KMD Momentum fokuserer på at støtte kommunen i at få borgeren i job. Løsningen it-understøtter bl.a. den virksomhedsrettede indsats, samarbejdet mellem kommuner, og aktuelle problemstillinger som flygtninge.

Læs mere om KMD Momentum på:
www.kmd.dk/Momentum

KMD
IT MED INDSIGT

/ Af Flemming Kjærsdam

Regeringen vil finansiere bredbånd og mobildækning gennem realkreditten

Regeringen vil ændre i realkreditloven, så det bliver muligt for realkreditvirksomheder at låne penge ud til finansiering af fibernet og telemaster uden for de største byer.

Mange husejere, virksomheder og landmænd har oplevet ikke at kunne låne penge i deres ejendom til finansiering af fibernet og mobildækning.

"Vi har oplevet, at realkreditvirksomheder har vist interesse for at låne penge ud, men de har ikke gjort det på grund af reglerne i realkreditloven. Det er de regler, regeringen nu foreslår, skal ændres, så det bliver lovliggjort at belåne bredbånd og mobil som en del af ejendommen," siger næstformand Karsten Gram, Landdistrikternes Fællesråd.

Næstformanden i Landdistrikternes Fællesråd har meget store forventninger til denne lovændring. Ifølge Karsten Gram vil en gruppe af ejendomme i et område kunne finansiere et bredbåndsprojekt eller bedre mobildækning i fællesskab. Dermed håber han på, at lovforslaget er med til at "få den digitale infrastruktur ud i områder, hvor markedskræfterne ikke når ud".

Ifølge Jyllands Posten gør lovforslaget det muligt for realkreditselskaberne ikke bare at yde lån med pant i fast ejendom. Nu kan de udvide lånemulighederne til fiberkabler og telemaster. Og det vil blive skrevet ind i lovforslaget.

Hos Landdistrikternes Fællesråd, som repræsenterer en lang række danske land-, yder- og mellemkommuner, tager man godt imod forslaget.

"Det er meget positivt, at regeringen lægger op til at give mulighed for, at el- og teleselskaber får adgang til realkreditfinansiering, når de udruller fibernet eller opstiller nye mobilmaster i landdistrikterne. Det er lige, hvad der er brug for," siger Karsten Gram.

Han mener, at forslaget kan være med til at styrke den digitale infrastruktur og dermed gøre det attraktivt at bosætte sig uden for de store byer. Lovforslaget, som kommer i begyndelsen af november 2016, er en del af erhvervs- og vækstminister Troels Lund Poulsens nye vækstplan.

"Højhastighedsbredbånd er vigtigt for de erhvervsdrivende, for turisterne og for almindelige familier. Det er lige så vigtigt som el og vand. Folk ude i landdistrikterne er godt klar over, de må gøre noget selv," siger Karsten Gram.

Jeg håber at lovforslaget er med til at få den digitale infrastruktur ud i områder, hvor markedskræfterne ikke når ud.

Næstformand Karsten Gram. Landdistrikternes Fællesråd.

It-analyser, der giver indsigt og et solidt beslutningsgrundlag

Alle ønsker et godt beslutningsgrundlag, når vigtige it-beslutninger skal træffes. Det kræver indsigt. Og en analyse, man kan stole på.

Over halvdelen af de danske kommuner har allerede styrket beslutningsgrundlaget.

De har sammen med IT Optima benchmarket it-økonomien og it-brugernes tilfredshed.

Har din kommune det rette grundlag til at træffe de rigtige it-beslutninger?

itoptima.dk • 7020 4747 • info@itoptima.dk

itoptima
analyser, der giver indsigt

/ Af Flemming Kjærsdam

Det går ret godt med fiberudrulningen på klippeøen

Det gav en del dønninger, da regeringen i 2013 besluttede at yde et statsligt tilskud på 60 mio. kr. til udrulning af et fibernet på Bornholm. Men fiberen på klippeøen er nu kommet ind i smult vande. "Det går faktisk ret godt," siger it- og digitaliseringschef Claus Munk, Bornholms Regionskommune. Han forventer, at nettet er fuldt udbygget med i alt 7.000 matrikler ved årets udgang.

Det medførte støj, da den forrige regering med erhvervs- og vækstminister Henrik Sass Larsen (S) i 2013 gav grønt lys til en særbevilling på 60 mio. kr. til udrulning af fiberbredbånd på Bornholm. På det tidspunkt var der mange klager over lave internet hastigheder på bredbånd, fordi markedskræfterne ikke nåede ud i hjørnerne af Danmark. Men Henrik Sass Larsen gjorde dengang opmærksom på, at særbevillingen til Bornholm var en engangsforestilling.

Erhvervs- og Vækstministeriet gennemførte siden et EU-udbud. Vinderen af udbuddet fik 60 mio. kr. fra staten. Den private fibernet-udbyder Global Connect vandt udbuddet. Resten af teleoperatørerne holdt sig pænt tilbage, nok fordi udbuddet præciserede, at man ikke kunne opgradere eksisterende infrastruktur og at vinderen skulle komme med et tilsvarende antal kroner for ikke at kollidere med EU´s regler om statsstøtte. Så udover at leverandøren selv skulle rejse 60 mio. kr. – for at sikre fifty/fifty finansieringen - skulle der installeres et nyt fibernet.

Adm. direktør Christian Holm Christensen, Global Connect, fortæller:

"Det var et kæmpe sats for os som virksomhed. Vi blev tildelt kontrakten i december 2014. Den første hurdle var, at energiselskabet på Bornholm - Østkraft - var kommunalt ejet. Reglerne på dette område er indviklede. Vi ville gerne investere i et fibernet på Bornholm. Og det kommunalt ejede energiselskab havde etableret et back-bone fibernet. Men telemarkedet er frit og et kommunalt ejet energiselskab må derfor ikke i konkurrence med private selskaber rulle fiber ud til borgere og private virksomheder. Så energiselskabet ændrede ejerskab og blev et privat selskab, og energiselskabets back-bone fibernet kom med over i det private selskab. Global Connect købte Østkrafts fibernet og lagde det herefter over i et nyt privat selskab – Bornfiber."

Cadeau til Bornfiber

Når it-chef Claus Munk fra Bornholm Regionskommune siger "det går ret godt med udrulningen af fibernet," så er det samtidig en cadeau til Bornfibers arbejde på Bornholm. "De holder deres aftaler og deres tidsplaner," siger Claus Munk.

"Vi har hjemmearbejdspladser og institutioner spredt over hele øen, hvorfra jeg får tilbagemeldinger. Tilbagemeldingerne går på, at det går ret godt. I Rønnes gamle bydel har Bornfiber en udfordring på grund af vejbelægningen, der primært er brosten. Her eksperimenterer Bornfiber med wifi. Vi er med i en test via borgmesteren der bor i dette område, ligesom en del andre borgere er med i testen. De får de hastigheder, der er lovet og har også adgang til stor kapacitet. Der er ingen klager over udfald og manglende kapacitet," siger Claus Munk.

Claus Munk bor privat i en anden del af Rønne, hvor han er YouSee kunde og får sit internet med coax-kabler. Driftsstabiliteten er god og han er tilfreds med hastigheden. TDC bruger en fremskudt Dslam, som f.eks. giver internethastigheder på 100 Mbit/s ned og 30 Mbit/s op, eller bedre.

De nye fiberkunder hos Bornfiber kan købe præcis den hastighed de ønsker og mange vælger 100 Mbit/s ned/100 Mbit/s op.

"Vi har i kommunen haft en del henvendelser fra private og fra virksomheder, som gerne vil flytte til Bornholm. Men nogle har vægret sig ved det, fordi internethastighederne har været for langsomme. Det argument er stille og roligt ved at ebbe ud. Det mener jeg hænger sammen med, at den digitale infrastruktur er ved at være rullet ud. Jeg tror tiden er ved at være inde til, at vi skal

optimere arbejdet med at markedsføre Bornholm som et sted med god, stabil og dækkende infrastruktur, hvor det er attraktivt at arbejde og drive virksomhed. Jeg håber og tror på, det vil flytte arbejdspladser til Bornholm," siger Claus Munk.

Han ser endvidere det perspektiv, at Bornholm reelt har så meget kapacitet, at man vil kunne drive digital infrastruktur/service for andre kommuner, ligesom det private erhvervsliv med stor fordel kan etablere sig og drive service for det øvrige Danmark på øen.

Trådløst internet

Som tidligere nævnt var der en del områder, hvor det har været vanskeligt at grave fiber ned. Her har Zibra Wireless (som også er en del af Global Connect red.) opsat trådløse forbindelser for Bornfiber. Det er sket på BAF-siloerne i Rønne, Aakirkeby og Klemensker og på Bornholmertårnet ved Dueodde.

Regionaldirektør hos Bornfiber Ole Schou Mortensen siger til Bornholms Tidende, at de trådløse antenner, der er blevet sat op, skal give 5.000 adresser på Bornholm, som af forskellige grunde ikke kan få adgang til selskabets fibernet, mulighed for hurtig trådløs internetforbindelse. Der bliver tale om hastigheder på 50 Mbit/s op og 50 Mbit/s ned, og måske bliver det muligt at få op til 100 Mbit/s.

››› fortsættes på næste side

> *Vi har i kommunen haft en del henvendelser fra private og fra virksomheder, som gerne vil flytte til Bornholm. Men nogle har vægret sig ved det, fordi internethastighederne har været for langsomme. Det argument er stille og roligt ved at ebbe ud."*
>
> Claus Munk, It- og digitaliseringschef Bornholms Regionskomme.

‹‹‹ fortsat fra forrige side

De kunder, der får adgang til trådløs forbindelse, får monteret en lille modtagerparabol på deres hus. De er ved at blive testet og justeret i øjeblikket, så der snart skulle være fuld adgang til den trådløse forbindelse.

Ifølge udbuddet skal Bornfiber kunne tilbyde 5.000 adresser på Bornholm trådløs forbindelse, og ved årsskiftet skulle det samlede antal adresser, som Bornfiber skal tilbyde hurtigt bredbånd, være oppe på i alt 17.000. Det er tre ud af fire adresser på Bornholm.

Deadline om syv uger

Og Bornfiber oplyser, at ved udgangen af 2016, er fibernettet fuldt udrullet på Bornholm. Bevillingen som regeringen gav i 2014 – var på to gange 30 mio. kr. – gældende for årene 2015 og 2016. Deadline er om syv uger – og den overholder firmaet.

"Vi er klar og er næsten færdige med udrulningen af fiberbredbånd til 7.000 matrikler på Bornholm. Det har været hårdt arbejde. Vi har givet den voldsomt gas, men vi oplever ikke Bornholm som en udkant. Tværtimod ser vi Bornholm som en ideelt beliggende ø for et internationalt datacenter," siger Christian Holm Christensen.

Bornholmerne har fået superhurtigt internet og bestemte tv-pakker. Claus Munk fortæller, at det oftest hørte kritikpunkt er, at man som internetkunde er bundet til en bestemt tv-operatør, og han håber at tiden vil gøre, at der bliver frit valg blandt de operatører der er på tv markedet.

Bornfiber har også eksperimenteret med wifi på havnene. De leverer bl.a. wifi til Folkemødet – helt op til 200 Mbit/s. Vi kigger også på de trådløse teknologier. "Fiberen er det bedste medie i dag, men vi synes kombinationen af fiber og mast er det mest interessante," siger Christian Holm Christensen.

"Vi har fået en masse positive tilkendegivelser fra bornholmerne," siger han.

Global Connects direktør fortæller, at den digitale infrastruktur er en åben infrastruktur, som eksterne firmaer kan leje sig ind på.

‹‹‹

Flere digitale borgere og ingen klager

It- og digitaliseringschef Claus Munk, Bornholm Regionskommune siger, at "Bornholm oplever en stærk tilgang af digitale borgere. Men hvor meget af væksten kommer fra tvungen selvbetjening? Hvor meget er af væksten kommer fra udrulningen af fibernettet? Det synes jeg er svært at svare på. Men vi får god respons. Selv i små bysamfund og de tyndest befolkede områder, får vi god respons, fordi den digitale infrastruktur når helt derud. Det er meget positivt, og der er ingen klager længere. Du kan sidde på den yderste spids af Bornholm og have nøjagtig samme hastighed på Internet, som hvis du bor i midten af København. Det er fascinerende," siger Claus Munk.

> *Vi er klar og er næsten færdige med udrulningen af fiberbredbånd til 7.000 matrikler på Bornholm. Det har været hårdt arbejde. Vi har givet den voldsomt gas, men vi oplever ikke Bornholm som en udkant. Tværtimod ser vi Bornholm som en ideelt beliggende ø for et internationalt datacenter.*

Christian Holm Christensen, Global Connect.

AirLink®

Trådløs fiber til alle områder – i hele Danmark!!

Professionelt erhverv kræver en professionel dataforbindelse. AirLink® - er en trådløs og stabil fiberforbindelse, der er det professionelle alternativ til en etableret fiberforbindelse. Med AirLink® kan man i yderområder sikre bedst mulige vilkår til eksisterende virksomheder, og samtidig gøre det attraktivt for nye virksomheder at etablere sig.

Vores AirLink® løsninger er fleksibelt sat sammen, vi etablerer, drifter og servicerer – og vi kan også stå for finansieringen..

Vi tilbyder:

- Båndbredde fra 100-1000 Mbit/s
- Internet med fri trafik
- Quality of Service
- Bemandet overvågningscenter (24/7/365)
- Ingen oprettelsesgebyrer

Teracom ejer, etablerer og driver en landsdækkende digital netværksinfrastruktur til fremføring af radio, tv og data. Vi disponerer over Danmarks mest attraktive mastepositioner og vi driver og ejer et nationalt fiberoptisk netværk (3500 km). Gennem professionel rådgivning, installation og service sikrer vi vores kunder adgang til nyeste teknologier, og vi skaber det bedste fundament for kompetente helhedsløsninger. Vores ambition er at levere høj kvalitet, pålidelig digital netværksinfrastruktur og managed services til både offentlige og private kunder.

KLAN & COMPANY - www.klanogco.dk

Vil du vide mere? - Ring på 70 11 80 11

Skriv til os på sales@teracom.dk eller læs mere på www.teracom.dk

TERACOM

/ Af Flemming Kjærsdam

To ud af tre sjællandske kommuner indgår strategiske samarbejder

To ud af tre kommuner på Sjælland indgår strategiske samarbejder. "Det er utrolig positivt. Mange kommuner har ikke de nødvendige ressourcer og rette kompetencer, der kan løfte de opgaver, som de bl.a. bliver pålagt fra de centrale initiativer. Det er baggrunden for, at så mange indgår strategiske samarbejder," siger konsulent Flemming Hartwich, Strand & Donslund.

30 ud af 46 kommuner på Sjælland – svarende til 65 pct. – indgår i strategiske alliancer, mens den sidste tredjedel kører alene. De fleste af alliancerne er etableret i år, mens der har været sonderinger og forhandlinger mellem kommunerne i løbet af 2015. Så det er gået rigtig hurtigt.

Afdelingschef Ralf Klitgaard Jensen, KL: "Det er meget positivt. Det er imponerende, at det er gået så hurtigt. KL vil gerne i tættere dialog med de forskellige samarbejder, fordi vi i fællesskab kan forfølge målene i den Fælleskommunale Digitaliseringsstrategi og handleplan".

Fælles for alliancerne er, at de alle er godkendt af kommunaldirektørerne og i omkring halvdelen af kommunerne har den politiske ledelse også været med i beslutningen.

30 kommuner i samarbejder

D11 på Midtsjælland består af 11 kommuner. DSD – Det Storkøbenhavnske Digitaliseringsfællesskab – består af ni kommuner. Sidste skud på stammen er Nordsjællands Digitaliseringssamarbejde, der består af syv nordsjællandske kommuner. Den ældste alliance er IT-Forsyningen I/S nordvest for København med tre kommuner. I alt 30 kommuner.

16 kommuner står udenfor. De kører selv, enten fordi de er store nok eller fordi de har en god økonomi, eller også, fordi de har besluttet at stå udenfor af forskellige årsager.

Det er utrolig positivt. Mange kommuner har ikke de nødvendige ressourcer og rette kompetencer, der kan løfte de opgaver, som de bl.a. bliver pålagt fra de centrale initiativer

Flemming Hartwich, Strand og Donslund.

"Jeg synes, de mindre kommuner, der står udenfor alliancerne, skylder sig selv at undersøge muligheden for at gå sammen med naboen eller naboerne i et samarbejde. Der er mange fordele ved at gå sammen, f. eks. dannelse af faglige fora til udvikling af medarbejdere, økonomiske muligheder ved at være flere om at gå i udbud og deling af ressourcerne på tværs" siger Flemming Hartwich.

I et Inspirationskatalog, som Devoteam har udarbejdet på vegne af Finansministeriet og KL, hedder det bl. a. om D11 på Midtsjælland:

"Digitaliseringsforeningen vurderer, at foreningen på 5-10 års sigt kan vokse sig til en fælles digitaliseringsafdeling for hele regionen, hvor man bliver fælles om alle digitaliseringsopgaver. Samtidig kunne foreningen også tage ansvaret for at styre it-driften, dvs. arbejde sammen om at lade private aktører overtage driften (sourcing). Foreningen forestiller sig således, at de fælles systemer, der anskaffes, driftes af private. Foreningens rolle bliver at styre kontrakter og leverandører. De enkelte kommuner skal så have den nødvendige brugerstøtte til at supportere de kommunale it-brugere."

De strategiske alliancer:

D11: Greve, Guldborgsund, Holbæk, Kalundborg, Køge, Lejre, Næstved, Odsherred, Roskilde Slagelse og Vordingborg kommuner
DSD: Albertslund, Dragør, Glostrup, Hvidovre, Høje Taastrup, Ishøj, Rødovre, Solrød og Vallensbæk.
IT-Forsyningen I/S: Ballerup, Egedal, Furesø
Nordsjællands Digitaliseringssamarbejde: Fredensborg, Frederikssund, Halsnæs, Helsingør, Hillerød, Hørsholm og Gribskov.
I alt 30 sjællandske kommuner indgår i strategiske samarbejder.

16 kommuner står udenfor:
Lolland, Sorø, Ringsted, Faxe, Stevns, Brøndby, København, Rudersdal, Lyngby-Taarbæk, Gentofte, Gladsaxe, Herlev, Frederiksberg, Tårnby, Allerød og Bornholm.

Det er meget positivt. Det er imponerende, at det er gået så hurtigt. KL vil gerne i tættere dialog med de forskellige samarbejder, fordi vi i fællesskab kan forfølge målene i den Fælleskommunale Digitaliseringsstrategi og handleplan.

Afdelingschef Ralf Klitgaard Jensen, KL.

daniasoftware.com

/ Af Flemming Kjærsdam

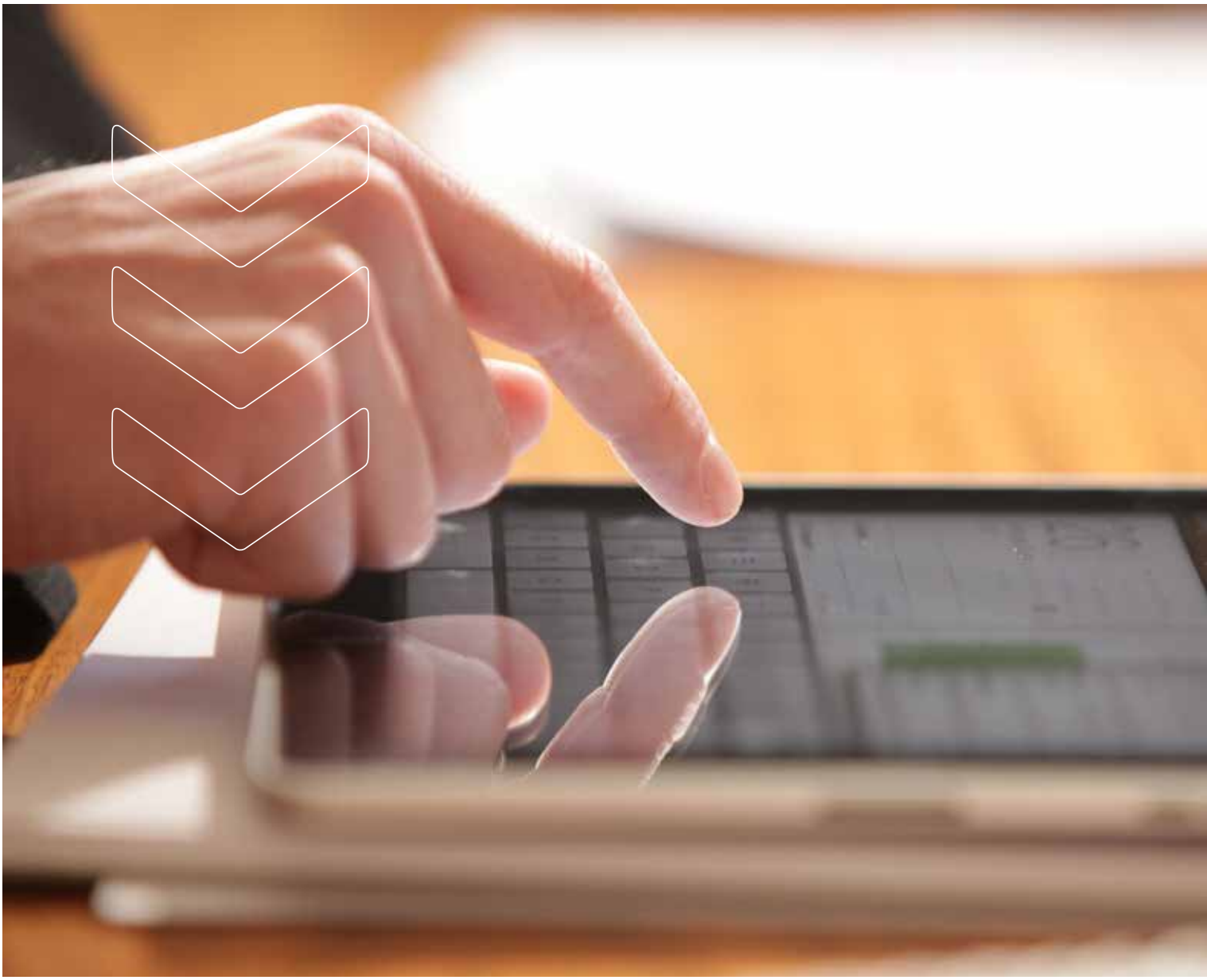

Syv nordsjællandske kommuner samarbejder om digitaliseringen

Syv nordsjællandske kommuner finder vej i et nyt "ikke-forpligtende samarbejde" om digitaliseringen. "Vi vil gerne samarbejde fagligt om digitaliseringen, men ønsker ikke at stifte en forening," siger formand for styregruppen Pernille Madsen, der er centerchef for Borgerservice, IT og Digitalisering i Helsingør Kommune.

Syv nordsjællandske kommuner har fundet hinanden i et samarbejde om digitaliseringen. Siden foråret 2016 har drøftelserne stået på. Og efter syv måneder er barnet døbt: "Nordsjællands digitaliseringssamarbejde". De syv kommuner er Fredensborg, Frederikssund, Halsnæs, Helsingør, Hillerød, Hørsholm og Gribskov. De syv kommuner har tilsammen 290.000 indbyggere.

De har nu indgået en aftale om et "ikke-forpligtende samarbejde" på en række områder inden for systemindkøb af it og samarbejde om standarder og velfærdsteknologi. "Ikke-forpligtende" skal ikke forstås som om, det ikke er seriøst ment. Men det betyder, at de ikke opretter et §60-selskab som det er sket i Egedal, Furesø og Ballerup, eller en forening som D11 på Midtsjælland med et fast sekretariat eller en forening, som i de ni køben-

Vi vil gerne samarbejde fagligt om digitaliseringen, men ønsker ikke at stifte en forening.

Formand for styregruppen Pernille Madsen, der er centerchef for Borgerservice, IT og Digitalisering i Helsingør Kommune

havnske forstadskommuner, hvor foreningen er stiftet med det formål at løse de store digitaliseringsopgaver i et fællesskab.

I Nordsjællands digitaliseringssamarbejde lægger man de ressourcer, man har på et område, sammen, og benytter sig af de medarbejdere, der er i de syv kommuner. Så samarbejdet går ud på at bruge det, der er, mere effektivt og at sætte det bedste hold til en given opgave.

Kommunaldirektørerne i de syv kommuner har givet grønt lys for samarbejdet.

Formand for styregruppen Pernille Madsen: "Vi har selvfølgelig skelet til de andre typer af samarbejder. Vi har bemærket, at der er brugt lang tid på at finde frem til den endelige organisation. De syv kommuner i Nordsjælland vil gerne samarbejde, men det bliver op til den enkelte kommune at kunne sige fra eller sige til i hvert enkelt projekt. Der er ikke tvang. Det er et fagligt, digitalt fundament, vi vil bygge og stå på, og det har allerede vist sig at have store fordele at få flere øjne på en fælles arbejdsopgave."

"Lad mig give et konkret eksempel om rekruttering af medarbejdere. Alle syv kommuner vil gerne have de bedste medarbejdere til at løse digitaliseringsopgaver. Her er vi i konkurrence med andre organisationer i det offentlige og med det private erhvervsliv. Det er alt andet lige bedre at være med i et digitaliseringssamarbejde bestående af syv kommuner frem for, at vi hver især skal tiltrække nye medarbejdere. Vi vil få nye, større projekter og kan kompetenceudvikle vores medarbejdere gennem de projekter. Ved at sætte os sammen har vi fået forskellene frem i lyset, men også at vi godt kan finde vej ved at samarbejde, og at vi bliver stærkere af det," siger Pernille Madsen, der sidder som formand for styregruppen frem til september 2017. Formandsskabet går på skift et år ad gangen.

Styregruppen svarer til en bestyrelse i en forening, og så nedsættes der arbejdsgrupper, der skal udrede faglige udfordringer. Arbejdsgrupperne rapporterer tilbage til styregruppen, der mødes en gang månedligt.

Nordsjællands Digitaliserings-samarbejde

Fredensborg, Frederikssund, Halsnæs, Helsingør, Hillerød, Hørsholm og Gribskov. De syv kommuner har tilsammen 290.000 indbyggere.
Samarbejdet omfatter:

- Fælles systemindkøb
- Fælles indkøb af snitflader
- Tværgående systemstandardisering
- Dannelsen af professionelle faglige miljøer
- Fælles opbygning af nødvendige kompetencer
- Tiltrækning af kvalificerede specialister
- Tværgående koordinering og styring
- Bedre udnyttelse af ressourcerne på tværs af kommunerne
- Bedre muligheder for styring, igangsættelse af og gevinstrealisering af fælles udviklingsaktiviteter
- Tværgående læring og videndeling
- Bedre understøttelse af fagområderne

Støttesystemer

Den første arbejdsgruppe for Støttesystemer er nedsat 1. oktober. Leder af Digitalisering og IKT-Drift, Claus Jensen, Hillerød Kommune: "Vi lægger forskellige spor ud i det nye samarbejde. Den første store opgave, vi alle har foran os, er Støttesystemerne. Her er vi ved at bemande en arbejdsgruppe, der skal tage sig af de opgaver. Det rammer os alle sammen, så derfor er det vigtigt, at vi får sat det rette hold."

Det er konsulent Flemming Hartwich, Strand & Donslund, som har været ekstern konsulent på opgaven.

/ Af Flemming Kjærsdam

Favrskov, Norddjurs og Syddjurs undersøger samarbejde om IT og digitalisering

Favrskov, Norddjurs og Syddjurs kommuner er gået i gang med at undersøge mulighederne for at samarbejde om IT og digitaliseringsopgaver. Analysen forventes færdig i foråret 2017.

En ny undersøgelse skal afklare om Favrskov, Norddjurs og Syddjurs kommuner kan opnå fælles fordele ved at indgå et mere formelt samarbejde på it- og digitaliseringsområdet. Undersøgelsen skal identificere de områder, hvor der er størst økonomisk potentiale for et samarbejde.

Den ny undersøgelse skal finde ud af, hvor samarbejdet kan formaliseres yderligere.

Kommunaldirektørerne for de tre kommuner Jan Kallestrup, Jesper Kaas Schmidt og Jesper Hosbond Jensen udtaler: "Vi har alle en række komplicerede opgaver, som vi løfter hver for sig. Det er naturligt, at vi undersøger mulighederne for, at de tre kommuner samarbejder om de opgaver. Vi har allerede god kontakt til hinandens it- og digitaliseringsafdelinger, men vi har brug for at hæve ambitionerne og lave et mere formaliseret samarbejde på en række områder, hvis vi skal spare ressourcer. Vi ser frem til undersøgelsens resultat, og et endnu tættere tværkommunalt samarbejde".

Baggrunden for undersøgelsen er, at salget af KMD har betydet, at kommunerne påtager sig et meget større ansvar for ejerskabet og styringen af systemerne i det daglige. Samtidig har it og digitalisering fået større og større betydning for udvikling af de kommunale serviceleverancer. Derfor er det også naturligt, at kommunerne finder hinanden som samarbejdspartnere for at kunne løfte de nye opgaver. I dag samarbejder Favrskov, Norddjurs og Syddjurs Kommuner allerede på en række mindre områder inden for it og digitalisering, primært indenfor basale digitale støttefunktioner.

Men der er mere komplekse opgaver, som kræver særlige kompetencer eller som er meget dyre at løfte for den enkelte kommune. Kommunerne vil undersøge, hvordan de kan pulje kompetencerne, så de ikke nødvendigvis skal have alle kompetencerne i hver kommune.

Analysen forventes færdig i foråret 2017.

/ Af Flemming Kjærsdam

Velfærdsteknologi: Et område præget af stor mangfoldighed

Alt lige fra støvsugerrobotter til loftslifte og bærbare enheder til sundhedspersonale, der kommer på besøg i folks hjem, til skole- og social- og omsorgsområdet, går under betegnelsen velfærdsteknologi. Begreber som telemedicin og telesundhed hører også med i samme kategori. Det er et både stort, mangfoldigt og komplekst teknologiområde.

Bundlinjen på området er, at kommunerne og it-afdelingerne overtager flere og flere sundhedsopgaver fra hospitalerne som kræver midlertidig monitorering. En Momentum undersøgelse fra KL i maj 2016 viser, at 60 pct. af sundhedspersonalet i kommuner vurderer, at kommunerne har fået "mange flere" opgaver, mens 40 pct. mener "flere".

Kit-Magasinet har i dette tema beskrevet projekter i en række kommuner. Anskaffelsen af et nyt Elektronisk Omsorgs Journalsystem (EOJ) er startet som et frivilligt projekt i Den Storkøbenhavnske Digitaliseringsforening (DSD), der består af ni kommuner. Men efter udbuddet blev godkendt af styregruppen i DSD, har foreningen inviteret andre kommuner med ombord. Fire kommuner uden for foreningen har nu meldt sig til udbuddet. Så nu går 13 kommuner sammen om et fælles udbud.

I Frederikshavn Kommune eksperimenterer de med velfærdsteknologi for små midler - i første hug. Projektleder Hanne Engholm, Center for it, digitalisering og velfærdsteknologi i Frederikshavn Kommune inviterede medarbejdere på Sæby Ældrecenter med til et forsøg.

"Vi arbejder ud fra tesen om at det giver mening at eksperimentere for at finde nye løsninger på vores udfordringer. Især i forhold til velfærdsteknologi, hvor det handler om at forsøge sig frem for at blive klogere på hvor og hvordan teknologien kan give værdi. Fordelen med eksperimenter er, at vi gradvist bliver klogere uden, at det skal koste spidsen af en jetjager fra start. Medarbejderne arbejder med værdien af ny teknologi og vi høster erfaringer, inden vi eventuelt skalerer op. Derudover har eksperimenter også den force, at de i høj grad er med til at modne medarbejderne og borgerne i forhold til at tage nye løsninger og ny teknologi i brug" siger Hanne Engholm.

Kommunen har nu igangsat et pilotprojekt med touchskærme, som bliver implementeret i dette efterår.

I Vallensbæk Kommune har kommunen foretaget organisationsændringer til at håndtere, at borgere og virksomheder stiller nye og anderledes krav til kommunens serviceleverancer. De har oprettet et center for borger- og virksomhedskontakt. Skole- og omsorgsområdet ligger stadig i fagcentre, men her har kommunen lavet en governance model til at få kontakten til borgerne til at hænge sammen.

"Udviklingen i vores samfund går i retning af, at borgere og erhvervslivet stiller nye og anderledes krav til kommunens services. Et af kravene er større sammenhæng i kommunens serviceleverancer, så de ikke skal løbe fra Herodes til Pilatus, hver gang de skal have løst en opgave eller skal i kontakt med flere afdelinger, når de henvender sig digitalt," siger Centerchef for Borgere, Erhverv og Digitalisering Bjørn Borup, Vallensbæk Kommune.

TEMA
Velfærds-
teknologi

side
21-31

/ Af Flemming Kjærsdam

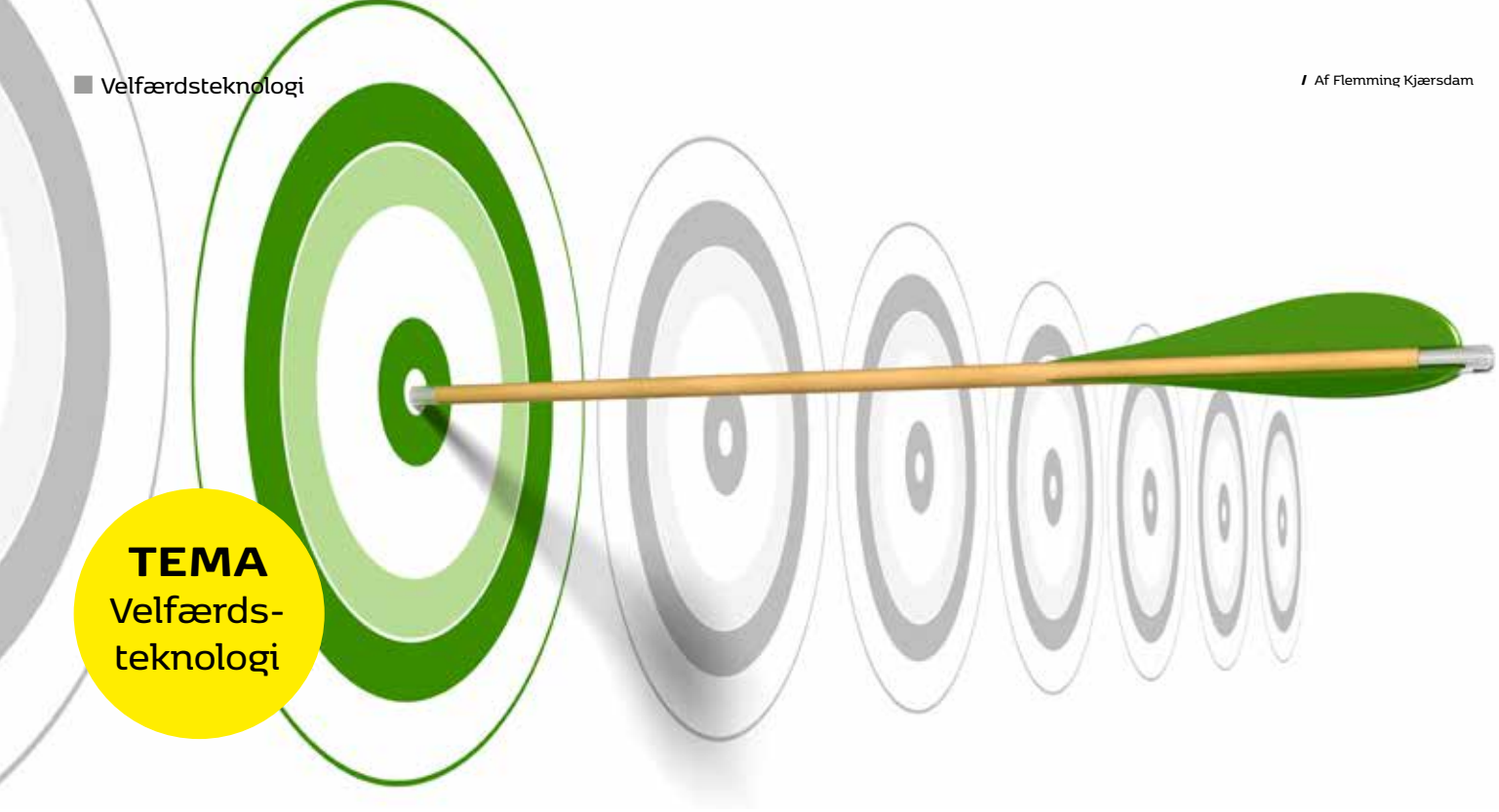

TEMA
Velfærds-
teknologi

13 kommuner i fælles udbud om EOJ fagsystem

Anskaffelsen af et nyt Elektronisk Omsorgs Journalsystem (EOJ) er startet som et frivilligt projekt i Den Storkøbenhavnske Digitaliseringsforening (DSD), der består af ni kommuner. Men efter udbuddet blev godkendt af styregruppen i DSD, har foreningen inviteret andre kommuner med ombord. Fire kommuner uden for foreningen har nu meldt sig til udbuddet. Så nu går 13 kommuner sammen om et fælles udbud.

Hvidovre Kommunes IT- og digitaliseringschef Søren Ladefoged har taget stafetten i et EU-udbud om et nyt Elektronisk Omsorgs Journalsystem (EOJ), der er et fagsystem til omsorgsområdet samt til voksen socialområdet. Det ny system skal opfylde Fælles Sprog III, der er en faglig metode fra KL til registrering og dataopsamling, og som skal implementeres i kommunerne inden udgangen af 2017.

Anskaffelsen af det ny EOJ-system startede som en idé blandt de ni kommuner, der er med i DSD, Den Storkøbenhavnske Digitaliseringsforening. Der var enighed om, at projektet skulle være frivilligt. Før sommerferien var der enighed i styregruppen om at gå i gang med at skrive udbudsmaterialet. Efter sommerferien har de ni kommuner valgt at gå videre med et EU-udbud.

"Efter udbudsmaterialet var godkendt slog vi dørene op og spurgte om, der var kommuner uden for fællesskabet, som vil være med i projektet. Der er siden fire kommuner, der har meldt sig. Det er Tårnby, Allerød, Frederikssund og Stevns, som har tilsluttet sig udbuddet. Der er nu 13 kommuner med i udbuddet," siger Søren Ladefoged.

Hvidovre Kommune kører i dag Care-systemet fra KMD/Rambøll. Men leverandøren har fortalt, at det nuværende system ikke kan opgraderes til Fælles Sprog III. Derfor er det nødvendigt at skifte det eksisterende system ud med et andet. Søren Ladefoged mener, at den udfordring må gælde for alle landets kommuner.

"I dag bliver meget af registreringen om borgeren skrevet ind i it-systemet som prosa af den enkelte medarbejder. Det gør det svært at strukturere dataopsamling og datakvaliteten er svingende. Med Fælles Sprog III vil der blive sat "flueben" ud for den enkelte opgave. Dermed sker registreringen på stedet og bliver mere ensartet og sammenlignelig. Kommunerne vil med Fælles Sprog III kunne forbedre dataopsamlingen markant. Det vil åbne nye muligheder i fremtiden for at skaffe dokumentation gennem mere strukturerede data, og samtidig letter det registreringen for medarbejderen," siger Søren Ladefoged.

Han ser ikke Fælles Sprog III som et it-projekt, men som en faglig metode, der i sidste ende giver en bedre service til borgerne. EOJ-systemet skal understøtte medarbejdernes faglighed, fordi der kommer bedre datakvalitet, bedre dataanalyse.

Fælles Sprog III

I den Fælleskommunale Handlingsplan 2016-2020 hedder det: "Fælles Sprog III skal sikre bedre sammenhæng, kvalitet og effektivitet i social- og sundhedsfaglig indsats for den enkelte borger, med ny fælles standard for registre´ring af symptomer, funktions´niveau og leverede indsatser på ældreområdet. Fælles Sprog III er en fælleskommunal metode for dokumentation og udveksling af data på social-og sundhedsområdet."

Formålet er at bidrage til sammenhæng, kvalitet og effektivisering i den kommunale indsats rettet mod borgeren.

Det er målsætningen, at Fælles Sprog III er fuldt integreret i alle kommunale EOJ-systemer inden udgangen af 2017.

"Vi skal gennemføre dette projekt, fordi Fælles Sprog III skal implementeres inden udgangen af 2017. Og vi er i gang med at designe et implementeringsforløb for alle 13 kommuner. Det er vigtigt at påpege,

DSD: Ni kommuner

Rødovre, Hvidovre, Albertslund, Vallensbæk, Ishøj, Glostrup, Høje Tåstrup, Dragør og Solrød.

Fire kommuner udenfor DSD:
Tårnby, Allerød, Frederikssund og Stevns.

at hver eneste kommune har sin egen kontrakt og ejer sit eget system. Det er ikke en fælles kontrakt. Men vi kan udnytte, at det bliver ensartet implementeret og vi kan udnytte uddannelserne af medarbejderne på samme måde. Tankerne går på, at vi får tilknyttet en projektleder fra den kommende kommune. Så der sker en overlevering af erfaringer på tværs af kommunerne," siger Søren Ladefoged.

Tidsplanen er, at der udpeges en leverandør i begyndelsen af 2017. Hvidovre Kommune implementerer først. Søren Ladefoged forventer at der vil gå 18 måneder med at implementere systemerne i de 13 kommuner.

"Samarbejdet blandt de ni kommuner er gået meget lettere, end vi på forhånd troede. Kommunerne i DSD har i hele forløbet været meget indstillede på at byde ind," siger Søren Ladefoged.

Hvidovre Kommune har på vegne af DSD gennemført en markedsundersøgelse i foråret 2016. Der er fem leverandører, som har vist interesse, KMD/Rambøll, CSC, IBM, EG og Systematic. Leverandørerne har været inviteret til møder for at fremlægge leverandørernes visioner på området og kommunerne har formidlet deres behov.

Vi skal gennemføre dette projekt, fordi Fælles Sprog III skal implementeres inden udgangen af 2017. Og vi er i gang med at designe et implementeringsforløb for alle 13 kommuner. Det er vigtigt at påpege, at hver eneste kommune har sin egen kontrakt og ejer sit eget system. Det er ikke en fælles kontrakt.

Søren Ladefoged.

Dafolo

convergens

Vi bygger bro...

... fra visioner
til konkrete løsninger

... fra selvbetjening
til sagshåndtering

... mellem borgere
og forvaltning

Nåede du ikke at snakke med os på Digitaliseringsmessen?
Kontakt os for en aftale, hvor vi opdaterer dig på vores nyeste løsninger.

Jan Krøll · 4139 4505 · jk@dafolo.dk
Birgit Bøgvad · 2199 7518 · bb@dafolo.dk
Claus Simonsen · 2968 0915 · csi@convergens.dk
Stephen Reusch · 4020 5350 · sha@convergens.dk

/ Af Flemming Kjærsdam

Frederikshavn eksperimenterer med velfærdsteknologi for små midler i første hug

Sæby Ældrecenter er i gang med at få monteret touchskærme i beboernes lejligheder. Touchskærmene understøtter både medarbejdernes arbejdsgange digitalt og borgernes kommunikation med familie og pårørende. Det startede som et eksperiment for tre år siden. Nu er kommunen ved at rulle det ud på hele ældrecenteret for at finde gevinsterne i hverdagen.

TEMA
Velfærds-
teknologi

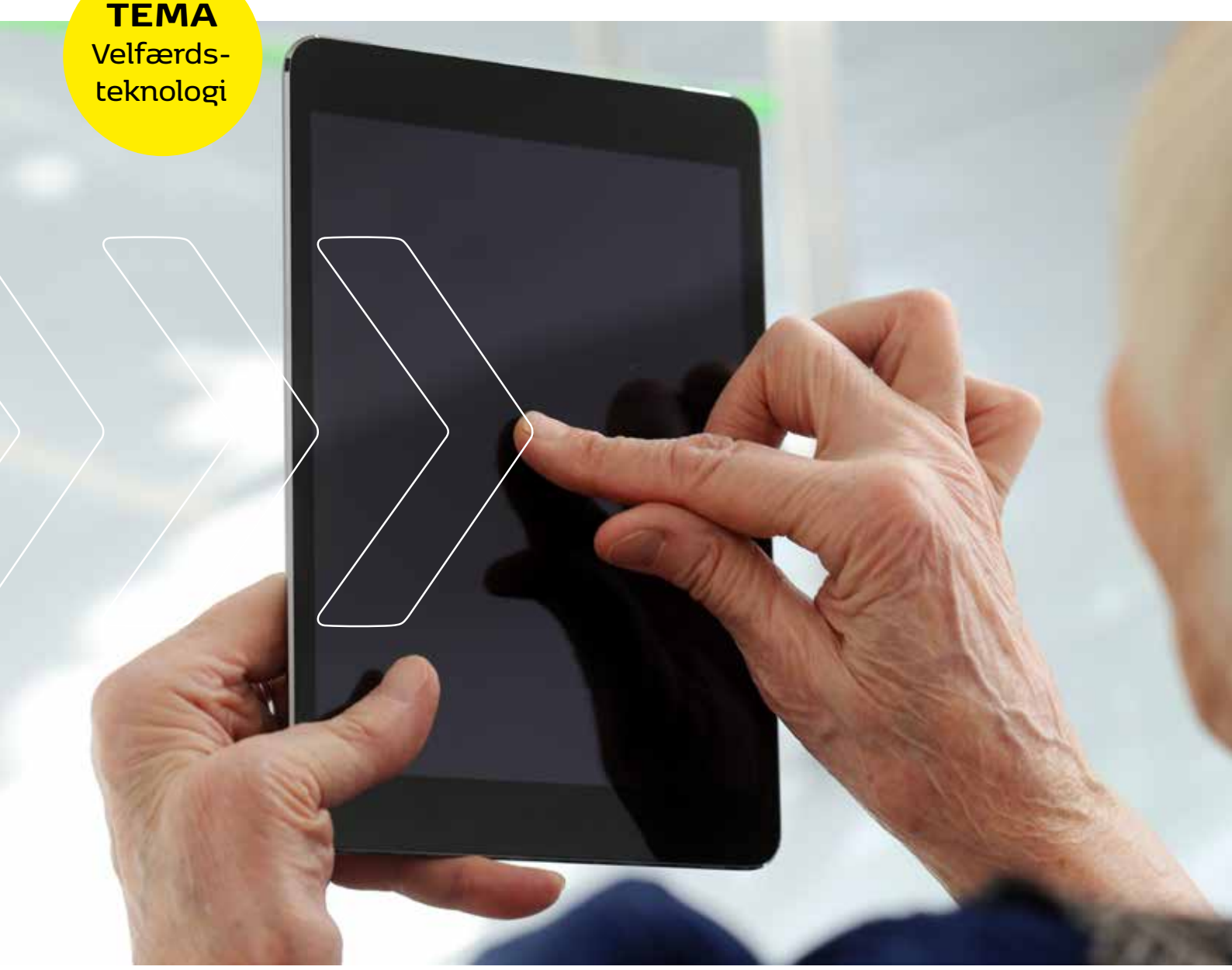

For tre år siden inviterede projektleder Hanne Engholm, Center for it, digitalisering og velfærdsteknologi i Frederikshavn Kommune medarbejderne på Sæby Ældrecenter til en workshop om velfærdsteknologi. På denne workshop kom det frem, at medarbejderne havde mange opgaver i dagligdagen, der tit og ofte blev brudt op. Med udgangspunkt i medarbejdernes udfordring blev der skabt en afprøvning, hvor medarbejderne skulle eksperimentere med ny teknologi i forhold til at finde en løsning på udfordringen.

"Vi arbejder ud fra tesen om at det giver mening at eksperimentere for at finde nye løsninger på vores udfordringer. Især i forhold til velfærdsteknologi, hvor det handler om at forsøge sig frem for at blive klogere på hvor og hvordan teknologien kan give værdi. Fordelen med eksperimenter er, at vi gradvist bliver klogere uden, at det skal koste spidsen af en jetjager fra start. Medarbejderne arbejder med værdien af ny teknologi og vi høster erfaringer inden vi eventuelt skalerer op. Derudover har eksperimenter også den force, at de i høj grad er med til at modne medarbejderne og borgerne i forhold til at tage nye løsninger og ny teknologi i brug" siger Hanne Engholm.

"Helt konkret tog vi fat i udfordringen og fik indkredset nogle udfordringer omkring samarbejde, overblik og kommunikation. Eksperimentet gik ud på, at medarbejderne i en afdeling skulle anvende iPads, som lå inde hos hver beboer. Alle iPads gav adgang til en fælles kalender, hvor alle afdelingens opgaver var listet og skulle krydses af i takt med, at de blev udført. Medarbejderen kunne, så snart han eller hun kom ind i lejligheden, se på iPaden, hvilke opgaver der var blevet løst og hvilke der ikke var. Meningen med eksperimentet var at se, om det ville gøre en forskel i forhold til udfordringen, hvis man digitalt fik understøttet strukturen omkring arbejdsopgaverne. Erfaringerne fra eksperimentet var at medarbejderne fik et godt overblik på en overskuelig måde. Samtidig skabte det mere tryghed hos de ældre, at de på sidelinjen kunne følge med i, at opgaverne inde hos dem blev husket og udført," siger Hanne Engholm.

Mere at komme efter

Eksperimentet startede tilbage i 2013. Udover fordelene for medarbejdere og de ældre, gav det også kommunen den fordel, at medarbejderne kunne se værdien af at bruge teknologien i hverdagen. Der var noget at bygge videre på.

"Efter eksperimentet var vi overbeviste om, der var mere at komme efter med en mere forkromet løsning end den første "skitseagtige" løsning, som vi selv havde stablet på benene under eksperimentet. Derfor anbefalede vi at gå ind i et pilotforsøg, fordi vi kunne se, at vi kunne forfølge gevinsterne bedre ved at investere i en fuld funktionsdygtig løsning for hele Sæby Ældrecenter," siger Hanne Engholm.

"Eksperimentet viste både fordele for de ældre, de ansatte og organisationen. Vi kunne se, der var potentiale til at udvide eksperimentet til et egentligt pilotprojekt. Det var årsagen til, at Socialudvalget bevilgede knap 1 mio. kr. til velfærdsteknologiprojektet," siger projektleder Hanne Engholm, Center for it, digitalisering og velfærdsteknologi i Frederikshavn Kommune

Frederikshavn Kommune har nu indgået en aftale med TDC Erhverv og Sekoia om opsætning af touchskærme i alle afdelinger på Sæby Ældrecenter. Touchskærmene erstatter de iPads, der blev brugt i eksperimentet.

Sæby Ældrecenter har 72 beboere og cirka 100 ansatte. Til at starte med bliver der nu sat skærme op hos beboerne på Sæby Ældrecenter. Hvis investeringen viser gode resultater i forhold til kvalitet for borger, arbejdsmiljøet og understøttelse af opgaveløsning, vil der blive set på, om løsningen skal bredes ud på de andre plejecentre og botilbud i kommunen.

››› fortsættes på næste side

Det var eksperimentet med iPads og de erfaringer vi høstede, der satte skub i dette pilotprojekt. Fra eksperimentets skitseagtige karakter er vi kommet hen til et pilotprojekt, der rammer bredere i forhold til arbejdsopgaver og i forhold til kommunikation mellem borger, pårørende og personale. Og dermed bredere i forhold til at høste gevinster.

Hanne Engholm

‹‹‹ fortsat fra forrige side

”Medarbejderne har mange gøremål hver dag. Opgaverne strækker sig fra personlig pleje til praktisk hjælp eller støtte til de ting beboeren behøver hjælp til. Der er mange afbrydelser i løbet af dagen f.eks. at give eller modtage informationer til forskellige samarbejdspartnere, besvare spørgsmål fra pårørende og akut opståede opgaver. Vi har dygtige og erfarne medarbejdere, og vi har en tro på, at skærmene bliver en stor hjælp til at løse dagligdagens opgaver hos den enkelte beboer og huset i almindelighed. En støtte der kan styrke overblikket og roen, så unødig stress undgås, og øge trygheden for beboeren,” siger Birte Ploug, der er leder af Sæby Ældrecenter.

Gode resultater

Løsningen består af touchskærme med apps tilpasset medarbejderen og den enkelte borger, og skærmen sættes op i den enkelte bolig. Med løsningen kan medarbejderen hurtigt få overblik over opgaver, foretage bestillinger og rapportere hændelser.

Skærmene er delt op i to. Den ene del er borgerens med kalender, familiefotos og aftaler. Den anden del er medarbejderens del, der krydser af, når opgaverne er løst og hvornår. Samtidig kan medarbejderen se, hvor langt kollegaerne er nået i de andre lejligheder og om de eventuelt har brug for en hjælpende hånd.

Med løsningen og skærmen i den enkelte bolig rapporteres der hurtigt og enkelt til kommunen og kolleger, og selv familien derhjemme kan også følge med i beboerens kalender. På samme måde kan man sende billeder hjemme fra familien til skærmen, så beboeren kan få del i oplevelsen.

Løsningen er med til at understøtte kommunikationen mellem borger, pårørende og personale.

”Det var eksperimentet med iPads og de erfaringer vi høstede, der satte skub i dette pilotprojekt. Fra eksperimentets skitseagtige karakter er vi kommet hen til et pilotprojekt, der rammer bredere i forhold til arbejdsopgaver og i forhold til kommunikation mellem borger, pårørende og personale. Og dermed bredere i forhold til at høste gevinster. Der er stadig et stort fokus på værdien af implementering af løsningen. Vi evaluerer, hvilke gevinster vi får i forhold til kvalitet i plejen, arbejdsmiljøet og i forhold til effektivisering. Er det investeringen værd, og hvad skal der til for at den bliver sig selv værd. Vi forventer at implementeringen er afsluttet i indeværende år,” siger Hanne Engholm.

”Vi samler viden, velfærd og brugervenlighed. Vi er glade for, at vi i samarbejde med TDC Erhverv kan indgå i dette partnerskab med Frederikshavn Kommune, så vi kan nå endnu flere med vores løsning. Vi har gode erfaringer med at støtte medarbejdere i deres arbejde, og det ser vi frem til at gøre i Frederikshavn Kommune,” siger Mads Fischer Rasmussen, der er direktør i Sekoia.

Løsningen i Frederikshavn Kommune bliver implementeret af TDC Erhverv som også har supporten.

‹‹‹

> *Vi samler viden, velfærd og brugervenlighed. Vi er glade for, at vi i samarbejde med TDC Erhverv kan indgå i dette partnerskab med Frederikshavn Kommune, så vi kan nå endnu flere med vores løsning.*
>
> Direktør Mads Fischer Rasmussen, Sekoia.

Resultater af den digitale løsning fra andre kommuner

(tal fra Fredericia Kommune)

- 33 pct. mindre kontortid
- 50 pct. færre utilsigtede hændelser
- 32 pct. mindre sygefravær

Kilde: Sekoia/TDC Erhverv

Frederikshavn Kommune indfører velfærdsteknologi med fokus på tre principper.

Hvilken værdi giver det for borgerne:
- Kvalitetsløft.

Hvilken værdi giver det for de ansatte:
- Bedre arbejdsmiljø

Hvilken værdi giver det for kommunen:
- Økonomi/effektivisering

Læringsplatformen MoMo

Sikkerhed og brugervenlighed, der går hånd i hånd

SYSTEMATIC

MOMO

MoMo er den nyeste læringsplatform på markedet. Den er opbygget efter de nyeste krav fra KL og er udviklet, efter folkeskolereformen trådte i kraft.

MoMo er tilpasset og klargjort til elevers og det pædagogiske personales nye hverdag, og med den meget enkle og intuitive brugergrænseflade inddrages forældrene nemt i deres barns læringsproces, hvad enten det er på pc, tablet eller smartphone.

Systematic vil gøre en forskel. Med **MoMo** præsenterer Systematic en helt ny og visionær læringsplatform, der realiserer en ny generation af it-understøttelse af læringsområdet.

Sikkerhed
I MoMo er alle persondata samlet i elevplanen. Her er de lagret og sikret med adgangskontrol.
Eksempelvis behandles kommunikation og deling af oplysninger i elevplanen som personfølsomme data. Med denne skarpe afgrænsning er brugerne frie til at anvende digitale læremidler og moderne cloud-tjenester i selve undervisningen.
Systematic har 30 års erfaring med at arbejde for det offentlige; både med personfølsomme og klassificerede data, og denne erfaring indgår naturligvis i opbygningen af MoMo.

Samarbejde
Forudsætningen for samarbejde er tilgængelighed.
MoMo gør det let at finde sine samarbejdspartnere, og rettighedsstyringen i systemet gør det enkelt at håndtere de mange brugere.
Systemet er opbygget efter et princip om, at alle kan dele alt, hvis de har rettigheder til det. Man kan derfor invitere mange forskellige brugere som fx elever, eksterne konsulenter og museumspædagoger til at medredigere et læringsforløb.
Med MoMo er brugerne frie til at vælge deres arbejdsværktøjer, som fx moderne fildelingssystemer, til at opnå det bedste samarbejde. MoMo integrerer løbende til nye værktøjer og teknologier.

Søgning
Med MoMo elimineres behovet for eksplicit, manuel "tagging" og metadatering. En moderne, løbende, automatisk analyse af de opsamlede data indekserer alle oplysninger, der dermed efterfølgende er til rådighed for søgning og kontekstbaserede forslag.

Dynamiske skemaer
MoMo gør det enkelt at arbejde med dynamiske skemaer, der tilgodeser moderne undervisningsformer. Med MoMo kan starttidspunkt og varighed af "lektioner" tilpasses dynamisk efter den konkrete undervisningssituation og lokale ønsker til skemalægningen.

MoMo integrerer med skemasystemer, der tilsvarende understøtter et dynamisk skema- og "lektions"-begreb – blandt andet via integrationen til Tabulex.

systematic.com/momo

SYSTEMATIC

/ Af Flemming Kjærsdam

TEMA
Velfærds-
teknologi

Ny it-organisation til digital omstilling i Vallensbæk

Vallensbæk Kommune har lagt borgerservice, erhvervsudvikling, kultur og it og digitalisering ind i et fælles center, der tager sig af henvendelser fra borgere og virksomheder. Centerchef Bjørn Borup siger, det nye center åbner muligheder for at tilgodese virksomhedernes og borgernes efterspørgsel efter "større sammenhæng" samt mulighed for at IT- og digitalisering kommer endnu tættere på kommunens serviceleverancer.

Vallensbæk Kommune har lagt en række kommunale serviceområder sammen med it- og digitalisering for at skabe bedre forudsætninger for at styrke 'brugerrejsen' – både den digitale og den fysiske i kommunens levering af services til borgere og virksomheder.

"Udviklingen i vores samfund går i retning af, at borgere og erhvervslivet stiller nye og anderledes krav til kommunens services. Et af kravene er større sammenhæng i kommunens serviceleverancer, så de ikke skal løbe fra Herodes til Pilatus, hver gang de skal have løst en opgave eller skal i kontakt med flere afdelinger, når de henvender sig digitalt," siger Centerchef for Borgere, Erhverv og Digitalisering Bjørn Borup, Vallensbæk Kommune.

Borgerne kan ikke få løst opgaven et sted

En af konklusionerne i Rambøll rapporten "IT i praksis 2016" er, at langt de fleste danskere selv får tingene til at hænge sammen på tværs af afdelinger og myndigheder, når de er i kontakt med det offentlige. Af de mere end 2.000 adspurgte danskere svarer 56 pct., at de ikke kunne få løst opgaven et sted, sidst de var i kontakt med det offentlige, men havde brug for yderligere kontakt til andre afdelinger eller myndigheder. Hele 69 pct. af dem var selv nødt til at få tingene til at hænge sammen på tværs af afdelinger eller myndigheder.

"Det er ganske enkelt for mange. Det er præcis baggrunden for, vi har skabt centeret. Vi har lagt erhvervsudvikling, borgerservice, dele af kulturen og it og digitalisering sammen i et center. Både erhvervsliv og borgere stiller krav om større sammenhæng i services og i de digitale selvbetjeningsløsninger. Vi vil med denne organisering forsøge at skabe en sammenhæng om digital understøttelse. Så borgere og virksomheder ikke fremover skal henvende sig flere steder i kommunen for at få løst deres opgaver."

"Vi er optaget af brugerrejser, som er en ny måde at anskue borgere på. Borgere, som henvender sig til kommunen, optræder tit og ofte i flere roller og mange kontaktpunkter både fysiske og digitale med kommunen. Det kan være som låner i vores bibliotek. Det kan være som borger, der skal have fornyet sit kørekort. Som forældre til et opskrevet barn til dagsinstitution, som pårørende til en ældre borger i plejetilbud. Føj selv flere til. I alle tilfælde er It og digitalisering en naturlig del af processer og serviceleverancer i dag. Vi er i gang med at skabe en ny organisering, der kan ramme borgere og virksomheder i så mange forskellige roller som muligt. Både for at give et serviceløft til borgerne og for at skabe synergi og innovation på tværs i kommunen," siger Bjørn Borup.

Han understreger, at de klassiske velfærdsområder som skole- og omsorgs- og ældreområdet ikke er med i det nye center. Så sammenhængen i den kommunale service gælder for så vidt ikke skoleelever og forældre til skoleelever eller for ældre, som har brug for kommunal pleje. Her henvender borgerne sig i fagcentrene. Kommunen har imidlertid lavet en intern governance struktur, så kommunen hænger sammen ledelsesmæssigt på tværs, når borgerne henvender sig på disse områder.

Det er et bredt felt af serviceområder, der er lagt ind i det nye center, hvor borgere og virksomheder møder kommunen. Centeret har også ansvar for kulturarrangementer og folkebiblioteket.

"På kulturområdet arbejder vi målrettet med at skabe synergi på tværs af målgrupperne. Begrebet digital dannelse har fået en nøglerolle i den indsats. Vi ønsker at hjælpe skolerne med at gøre skoleelever bevidste om, hvordan de bruger de sociale medier og hvad de kan tillade sig at skrive og sige på disse medier, og i vores Kultur- & Borgerhus ønsker vi at hjælpe vores borgere med at føle sig trygge og

selvhjulpne i mange af de offentlige digitale løsninger," siger Bjørn Borup.

Dobbelt rolle

CIO'en i kommunerne vil få en dobbelt rolle i fremtiden. Den bevæger sig i to spor. Dels den interne rolle i organisationen som omfatter digital transformation og omstilling. Dels den udadvendte rolle, som Bjørn Borup tillægger størst betydning for fremtiden.

"Det bliver rigtig vigtigt for CIO's at drive den forretningsmæssige udvikling, hvor digitaliseringen sætter et aftryk i det offentlige rum. Her kommer Smart City ind, hvor teknologien bruges til at skabe mere velfærd og bruges til at involvere borgere og virksomheder langt mere i udviklingen end tilfældet er i dag. Det er rigtig spændende for CIO's. Så vi går fra at have hovedopgaven inden for drift og administration til, at ændre kommunernes brug af ny teknologi. Det vil blive en driver i forretningen," siger Bjørn Borup.

Flere midler

Centerchef Bjørn Borup har fået flere ressourcer at gøre godt med efter at de nye fagområder er lagt sammen.

"Når man lægger borgerservice, kultur og erhvervsliv sammen med it og digitalisering, så har jeg også flere midler til at gribe fat om de opgaver. Der er i dag ca. 50 mennesker i centeret – mod tidligere 13-14 ansatte i it-afdelingen. Det vil sige, at afdelingen er blevet næsten fire gange større," siger Bjørn Borup.

Han har trukket sig mere ud af it-driften for at kunne hellige sig det strategiske arbejde med at skabe sammenhæng på tværs i centeret. Centeret jagter synergi på tværs i kommunen og skaber nye samarbejdsformer med borgere og erhvervslivet, hvor parterne involveres i samarbejdet.

"Vores center skal for at lykkes samarbejde intensivt med kommunens andre fagcentre. Vi skal f. eks. i gang med nye samarbejder på omsorgs- og plejeområdet, hvor vi skal udvikle en stærkere organisatorisk model for test, afprøvning og implementering af velfærdsteknologi, som hører under center for omsorg og pleje. Vi skal intensivere samarbejdet på skoleområdet ved at afprøve nye teknologier i det nye pædagogiske læringscenter, hvor man kan udvikle nye undervisningsformer. Vi vil gerne eksperimentere med teknologierne i det pædagogiske læringscenter. Det kan være robotteknologier, det kan være programmering i folkeskolen, flipped classroom mv."

"Vi udvider vores Kultur- & Borgerhus, så foreninger, erhvervsorganisationer og borgere kan bruge det som et attraktivt sted at mødes i byen. Fodboldklubben kan holde generalforsamling i de lokaler. Grundejerforeningen kan holde møder her. Vi vil forsøge at få frivillige til at hjælpe til med de arrangementer, så erhvervsliv og foreningsliv kan mødes i nye forskellige sammenhænge," siger Bjørn Borup.

Det bliver rigtig vigtigt for CIO's at drive den forretningsmæssige udvikling, hvor digitaliseringen sætter et aftryk i det offentlige rum. Her kommer Smart City ind, hvor teknologien bruges til at skabe mere velfærd og bruges til at involvere borgere og virksomheder langt mere i udviklingen end tilfældet er i dag.

Centerchef for Borgere, Erhverv og Digitalisering Bjørn Borup, Vallensbæk Kommune

Netplan
Bregnerødvej 144
3460 Birkerød

Hedeager 3
8200 Aarhus N

netplan@netplan.dk
+45 4824 6828
netplan.dk

N E T P L A N
- når viden gør en forskel

- Teletrafikaftaler
- Kommunikationsløsninger
- Infrastruktur
- Sundheds- og velfærdsteknologi
- Smart society

/ Af Flemming Kjærsdam

Digitaliseringsmessen16: Pas på – der er droner i luften

På Ateas stand blev der fløjet med droner til den helt store guldmedalje. Deltagerne skulle dirigere dronen gennem plasticringen – ligesom vi kender det fra cirkus, hvor et dyr springer igennem ringen. Det var et ægte tilløbsstykke. Der var konstant kø ved dronerne. Og bare rolig - dronerne holdt sig bag netmaskerne.

Digitaliseringsmessen´16 satte rekord i antal besøgende for ottende år i træk. Kun få uger efter annonceringen for Digitaliseringsmessen16 var kvadratmeterne i Odense Congress Centre solgt. I år var der 111 leverandører og syv alliancepartnere. Messen var et sandt overflødighedshorn af faglige indlæg, udlevering af små gadgets, karameller og chokolade og smoothies.

Interessen fra leverandører og alliancepartnere og deltagerne har aldrig været større. Antallet af leverandører, som stillede op på Digitaliseringsmessen14, var 95, og der var seks alliancepartnere. I år var der 111 leverandører og syv alliancepartnere.

2227 mødte op

2227 mødte frem på messen og fik udleveret et navneskilt. Det kommunale it-marked forandres dramatisk i disse år. På bare 1´ år har 30 sjællandske kommuner indgået strategiske alliancer. Det svarer til to ud af tre kommuner på Sjælland og i Region Hovedstaden. Kommunaldirektørerne har givet grønt lys til disse samarbejder.

Det vil alt andet lige betyde, at der bliver konkurrenceudsat systemer og løsninger i betydeligt større klumper, end vi hidtil har været vant til. Vinderne af disse udbud tager en stor bid af det særlige marked på en gang. Samtidig betyder det også, at der vil blive stillet større krav til fagligheden blandt leverandørerne. Så konkurrenceudsættelse i stadigt større udbud er nok en trend, vi vil se mere til i de kommende år.

I Den Storkøbenhavnske Digitaliseringsforening, (DSD), med Hvidovre som bannerfører er de i gang med et udbud om Elektronisk Omsorgs Journal System (EOJ) system. Her skal indføres Fælles Sprog III inden udgangen af 2017. Efter udbudsmaterialet er skrevet, har DSD inviteret andre kommuner uden for foreningen med. Fire kommuner – Allerød, Frederikssund, Tårnby og Stevns kommuner er gået med. I alt 13 kommuner er nu med. Vinderen af det kommende udbud vil tage en anselig bid af markedet.

Det er klart, at det skærper interessen fra leverandørerne.

Men deltagerne fra kommunerne er tilsyneladende også umættelige. De kan ikke få nok informationer. De går rundt og oser og falder forbi standene og får en faglig sludder. Hvad er Fælles Sprog III? Nogen der ved det? En faglig metode til registrering af patienter på pleje og omsorgsområdet, så kommunerne opnår større datakvalitet i indsamlingen af data om patienterne.

Digitaliseringsmessen´16 tilbød også guidede ture. I år var der lange køer med deltagere, som gerne vil kunne finde de rigtige indlæg eller de rette produkter, og blive guidet rundt, inden de begav sig ud på egen hånd.

KITA

Kommunale IT-Chefer (KITA) havde vanen tro valgt at tilbyde deres stand til offentlige digitaliseringsfællesskaber. OS2 fællesskabet, SBSYS, ØS Indsigt og Open Data havde taget imod invitationen. OS2-fællesskabet har i dag 55 medlemskommuner og 12 open source produkter i porteføljen. 30 pct. af medlemmerne har tre eller flere OS2 produkter i drift i kommunen.

Brugerklubben SBSYS er en forening for fællesoffentligt samarbejde. Løsningerne er implementeret i 31 kommuner og en region, der bruger systemerne til dagligt.

Rambøll-rapporten "IT i Praksis 2016" fortæller, at 56 pct. af borgerne ikke kan få løst deres opgave et sted, når de henvender sig til det offentlige. Og 69 pct. af borgerne fortæller, at de skal selv sikre sammenhængen i deres serviceleverance fra det offentlige.

Rambøll-rapporten har spurgt 2000 borgere.

Fingeraftryk og foto i samme maskine

Biometric Solutions udstiller en "biometristation", der har de nødvendige funktioner til at udstede alle typer ID-kort og papirer. Pas, kørekort, visum, opholdskort og andre ID-papirer. Fingeraftryk scannes og foto tages på stedet og data bliver automatisk overført til den relevante ansøgning i it-systemet. 24 kommuner bruger det system. Henrik Kromann fra firmaet viser, at de også har en mobil udgave. Så kan man udstede pas og kørekort dér, hvor folk bor.

Den findes i tre versioner. En biometristation, en bordstation samt en rejsekuffert til mobil borgerservice.

TDC Erhverv var også med på messen. Digital Velfærd hed en del af standene. Andetsteds i magasinet er der en ny historie fra Sæby Ældrecenter, (læs side 24) hvor virksomheden i samarbejde med Sekoia er i gang med at implementere touchskærme til medarbejdere og de ældre beboere. TDC har ansvaret for implementering og support af løsningen, mens softwaren er udviklet af Sekoia.

Smart City

TDC Erhverv havde også Smart City-projekter med på standen. "Internet of Things opererer med en tredobbelt bundlinje," siger Søren Nørgaard Madsen, IoT & Smart City Strategist i TDC Erhverv. Den første bundlinje hedder miljø. Byer udvikler sig konstant, men indenfor Smart City-visionen er det vigtigt, at væksten er grøn og bæredygtig. Den anden bundlinje hedder livskvalitet. At bo i byen kan være forbundet med mange gener – eksempelvis forurening, støj og trængsel. Smart City forsøger at reducere disse gener, så borgernes livskvalitet bliver forbedret. Den tredje bundlinje hedder økonomi. Der er intet vundet ved at skabe nye løsninger i vores byer, hvis ikke løsningerne er mere økonomisk attraktive, end de alternative der eksisterer i dag.

"Særligt for den offentlige sektor, spiller alle tre bundlinjer vigtige roller. Arbejdsvilkår for det offentlige er, at byens borgere bliver flere og flere, ældre og ældre og forventer en højere og højere grad af service – alt imens de offentlige budgetter bliver mindre og mindre fra år til år. Den ligning vil kun gå op, hvis byerne lykkes med at implementere nye IoT-løsninger, der kan forvandle en almindelig by til en Smart City."

«««

De syv alliancepartnere i år: Atea, Digitaliseringsstyrelsen, Ditmer, KMD, KOMBIT, PWC og SE CloudFactory

/ Af Flemming Kjærsdam

Udvikling af en lokal strategi for teleløsninger

TEMA
Velfærds-teknologi

Konsulenthuset Netplan Care og Favrskov Kommune har samarbejdet om et pilotprojekt til udvikling af en lokal strategi for teleløsninger.

Konsulenthuset Netplan Care, som er en del af Netplan, har samarbejdet med Favrskov Kommune om Medicinsk Teknologivurdering (MTV). Det er et projekt, der vurderer en konkret velfærdsteknologisk løsning i praksis med hensyn til potentialer og barrierer. I dette projekt har det været en løsning om videoopkald, der er en del af projektet "virtuel hjemmepleje" i Favrskov Kommune. Denne MTV skal ses som et led i udviklingen af en kommende strategi for telesundhed i Favrskov Kommune.

"Overordnet set har velfærdsteknologien ikke flyttet sig så hurtigt som mange af os forventede. Men som et led i de afsluttede økonomiforhandlinger mellem kommuner og stat, har kommunerne i samarbejde med regionerne fået opgaven med at indføre monitorering af patienter med KOL i eget hjem inden udgangen af 2019. Det kan vise sig, at det kan drive udviklingen fremad, for jeg er ikke i tvivl om, at det nok skal slå igennem. Det er bare ikke helt sket endnu," siger it- og digitaliseringschef Henrik Brix, Favrskov Kommune, der angiver manglen på vedtagne standarder som en af barriererne for teknologiudviklingen.

Ældrechef Peter Mikkelsen, Favrskov Kommune, har været dybt involveret i udarbejdelsen af strategien.

"Vi har snakket om velfærdsteknologi i mange år uden, det for alvor har rykket sig. Der er ingen tvivl om, at vi kommer til at gøre tingene på en anden måde end i dag, fordi der ikke er råd til andet. Kommunerne får borgerne hurtigere hjem fra hospitalerne på grund af, at flere behandlinger bliver ambulante. Stigende levealder og flere ældre presser yderligere på. Så det er helt oplagt at bruge teknologien til gavn for alle parter," siger han.

Peter Mikkelsen tilføjer, at næste skridt til implementering af strategien er at sikre ejerskab og udmøntning af den.

Vurdering af teknologi

Som et led i den lokale telesundhedsstrategi i Favrskov har studerende på Aarhus Ingeniørhøjskole inden for sundhedsteknologi udarbejdet en mini-rapport, der har vurderet brugen af en konkret telemedicinsk løsning i Favrskov Kommune, hvor ydelsen "medicingivning" kan sikres gennem videoopkald.

I rapporten hedder det:

"Vurderingen vil tage udgangspunkt i teknologien omkring Appinux' telemedicinske løsning, de borgermæssige- og organisatoriske betydninger samt de økonomiske omkostninger ved indførelsen af virtuel hjemmepleje i Favrskov Kommune," hedder det i rapporten.

Rapporten konkluderer, at løsningen med videokald til dels imødekommer de teknologiske forudsætninger. Borgerne accepterer teknologien og

oplever tryghed ved brug af løsningen. De ansatte i kommunen tager også "overvejende positivt" imod ændringer i arbejdsgange. Økonomisk set er der ikke et entydigt svar på, hvorvidt implementering af videoopkald i denne case i Favrskov Kommune er rentabelt, hedder det i konklusionen. Det vil kræve en dybere analyse.

Peter Mikkelsen: "Det er vanskeligt at forestille sig, at vi om fem år må konstatere at telesundhed har floppet. Gennem det sidste år har vi gennemført adskillige – mere eller mindre isolerede – projekter inden for anvendelse af velfærdsteknologi. Det har givet os en masse viden og erfaringer, som nu vil indgå i en samlet strategi".

Endvidere diskuterer rapporten også den problemstilling, at der er "dækningsproblemer nogle steder i Favrskov Kommune og at mobildækning og kablet bredbånd er en forudsætning for internetforbindelser. Der har været indberetninger fra borgere, der antyder, at der i kommunen i efteråret 2015 var problemer med mobildækningen indendørs, hvilket har udmøntet sig i et dækningskort, som kommunen selv har fået lavet. Områder som it-infrastruktur, internetdækning og datasikkerhed er også vigtige emner i en lokal telesundhedsstrategi.

Kommunernes strategi for telesundhed

I Kommunernes strategi for telesundhed defineres telesundhed som brugen af informations- og kommunikationsteknologi til at understøtte forebyggende, behandlende eller rehabiliterende aktiviteter over afstand hvorimod telemedicin er mere fokuseret på selve diagnosen og behandlingen, som borgeren har behov for. Telesundhed fokuserer på borgernes helbred, inden de bliver patienter.

Kommunernes mål med telesundhed er at gøre borgerne mere selvstændige, uafhængige af tid og sted, og øge deres følelse af at kunne mestre eget liv. Telesundhed skal, som minimum, kunne levere ydelserne af samme kvalitet som før.

Ifølge kommunerne har telesundhedsløsningerne et stort potentiale og kan bidrage til at varetage kommunale opgaver. I bl.a. Viborg, Halsnæs og Favrskov Kommune er virtuel hjemmepleje afprøvet i forbindelse med udbredelsen af telesundhedsløsninger. I 2015 startede Favrskov Kommune et projekt op omkring telesundhed - virtuel hjemmepleje i samarbejde med Appinux.

DS
DANSK STANDARD

Har du tjek på informationssikkerheden i din virksomhed?

Lær effektiv risikostyring og organisering af din informationssikkerhed.

Dansk Standard deltager aktivt i udviklingen af ISO 27001-serien, så vi har både eksperterne og den nyeste viden.

Vi har kurser til dit behov. Vælg mellem 3 timer, 1 dag eller 2 dage.

Tilmeld dig på ds.dk/risiko

/ Af Michel van der Linden, bestyrelsesformand i OS2
& Rasmus Frey, forretningsleder i OS2

Et fællesskab forpligter

OS2 fællesskabet har i dag 55 medlemskommuner og 12 open source produkter i porteføljen. 30 pct. af medlemmerne har tre eller flere OS2 produkter i drift i kommunen.

Når man kigger på det Offentligt Digitaliseringsfællesskab. er det tydeligt, at der er en efterspørgsel og et ønske om tværkommunale samarbejder. Der findes mange forskelige udformninger af sådanne samarbejder, en model er OS2 – Offentlige Digitaliseringsfællesskab. Et fællesskab hvor kommuner samarbejder om at udvikle og dele digitale løsninger. Et tværkommunalt samarbejde hvor der løftes i flok.

OS2 er blevet en aktiv spiller inden for arbejdet med digitalisering, ikke blot i forhold til de deltagende kommuner, men også i forhold til andre aktører. OS2 har og arbejder aktivt for samarbejdsaftaler med andre fællesskaber, brugerklubber og digitaliseringsaktører.

OS2 fællesskabet har i dag 55 medlemskommuner og 12 open source produkter i porteføljen. 30 pct. af medlemmerne har 3 eller flere OS2 produkter i drift i kommunen. Det mest udbredte OS2 produkt benyttes af over 70 pct. af danske kommuner og rækker altså langt ud over antallet af medlemmer i OS2.

OS2 produkterne bliver igangsat og finansieret i fællesskab mellem de kommuner, der har et behov. Resultaterne stilles efterfølgende til rådighed for andre kommuner som open source produkter. Via OS2 sikres samarbejdet, ejerskabet, udbredelsen og governance.

Via de tilknyttede leverandørpartner er der også mulighed for at få hjælp og vejledning til, hvordan man i ens egen kommune får løsningerne sat i drift og implementeret i organisationen. Igennem OS2 fællesskabet er der hjælp at hente.

Til dagligt drives OS2 på strategisk niveau af bestyrelsen og operationelt af en forretningsleder, som er ansat på fuld tid af fællesskabet. Derudover bidrager tovholdere i de enkelte medlemskommuner til arbejdet med projekter og produkter. Medlemmerne er qua medlemskabet og egne ressourcer derfor en uundværlig del af fællesskabets eksistens.

Når vi ser på, hvordan OS2 produkter bliver brugt, kan vi se, at der er flere kommuner, som bruger OS2 produkter uden at de er medlemmer. Medlemskabet støtter driften af OS2 fælleskabet og den governance, som er omkring produkterne. En governance som er vital for den videre udvikling og fremtidssikring af løsningerne. Der er ikke noget som forbyder ikke at være medlem. OS2 er et frivilligt fællesskab og produkterne er open source.

Vi vil alligevel opfordre flere til at indmelde sig, så fællesskabets arbejde med at drive det tværkommunale samarbejde og udvikle bedre digitale løsninger kan fortsætte – også i fremtiden. Et arbejde der også anerkendes i de digitaliseringsstrategier, som er vedtaget på nationalt plan.

For OS2 er åbenhed, samarbejde, deling og ejerskab af af egne løsninger i højsædet. Det kræver en stærk organisation og governance. Et fællesskab forpligter og samarbejde om udvikling kræver også samarbejde om governance og videreudvikling. Jo flere vi er, desto billigere kan det gøres, derfor er det vigtigt at så mange som muligt bidrager.

Simplifying critical decision making

Columna Cura
– den gode kollega

Med den nye mobile borgerjournal fra Systematic er de sundheds- og socialfalige medarbejdere i kommunen altid understøttet i deres arbejde med borgerne. Columna Cura er en brugervenlig og overbliks-skabende journal, der styrker kommunikationen blandt medarbejderne. Via værktøjer for beslutningsstøtte hjælper journalen den enkelte medarbejder til at træffe de mest kvalificerede beslutninger, mens den indbyggede standard for dokumentation, Fælles Sprog III, gør det let for medarbejderne at dokumentere korrekt.

Du kan læse mere om Columna Cura på www.columnacura.dk

SYSTEMATIC

/ Af Stig Andersen

Varde implementerer Microsoft sky til samtlige elever og lærere

Varde Kommune har droppet en traditionel BYOD-strategi og har udleveret i alt 6.800 bærbare til elever og lærere i kommunen. Som de første i verden kører de en skoleløsning til skybaseret produktion og deling af indhold, der omfatter Windows 10/Office 365-maskiner, Microsoft-skyen Azure inklusive brugervalidering i Azure Active Directory samt device management med Microsoft Intune.

Varde Kommune er den første i verden der kører en skoleløsning i skyen for samtlige lærere og elever til produktion og deling af indhold.

"I nogle år forsøgte vi med at lade eleverne tage deres egne enheder med, men rent praktisk gav det for mange udfordringer for lærerne i hverdagen. Nu har alle en skolemaskine, som de skal have med i tasken på samme måde som en udleveret bog," forklarer Klaus Vest, teamleder for Infrastruktur & Skole-IT i Varde Kommune.

Løsningen understøtter skybaseret elevproduktion og deling af indhold. Læringsplatformen i Varde er Meebook, som har en snitflade mod Office 365, men ifølge Klaus Vest arbejdes der på at udvikle denne snitflade yderligere for at sikre det rigtige flow mellem de to platforme.

Elever og lærere må anvende maskinerne, som de vil, men da det er en skolecomputer, kan Klaus Vest og hans kolleger stille krav til, hvad der må være på den og om nødvendigt geninstallere den.

Lokal Office 365-installation

Der er en lokal installation af Office 365 på alle maskiner, da rene skyløsninger har vist sig at være utilstrækkelige.

"Vi havde det problem indtil sidste år, at vi ikke kunne gennemføre 9. klasses afgangsprøver med skyløsningerne på grund af for ringe formateringsmuligheder. Noget så simpelt som spalter var ikke muligt, bare for at tage et enkelt eksempel," fortæller Klaus Vest, der tilføjer, at dokumenter i den lokale Office 365 som første prioritet gemmes i skyen.

Ændringer i standardløsningen

Som first mover er Varde stødt ind i nogle udfordringer, som har krævet justeringer i standardløsningen. Login til Azure er per standard en to-trins validering, hvor brugeren skal taste en kode ind, der bliver tilsendt i en SMS. Det går naturligvis ikke med brugere, der ikke har en mobiltelefon, så Microsoft har nu implementeret en indstilling, hvor man kan slå to-trins valideringen fra.

> *I nogle år forsøgte vi med at lade eleverne tage deres egne enheder med, men rent praktisk gav det for mange udfordringer for lærerne i hverdagen. Nu har alle en skolemaskine, som de skal have med i tasken på samme måde som en udleveret bog.*
>
> Klaus Vest, teamleder for Infrastruktur & Skole-IT i Varde Kommune.

Da mange online læringsmidler kræver UNI-Login, har man fået implementeret en løsning fra EasyIQ, der betyder, at man ved login til Azure automatisk er logget ind med sin UNI-Login.

Inden for budgettet

Indkøbet af de mange maskiner, som er planlagt til at blive udskiftet efter tre år, klares ifølge Klaus Vest inden for den budgetramme, der gennem årene har været gældende for skole-it. Supporten står to medarbejdere i hans afdeling for. De tekniske udfordringer har dog været til at overse.

"Rent teknisk har det bare virket. Den største opgave har været kompetenceudviklingen ude på skolerne," siger Klaus Vest.

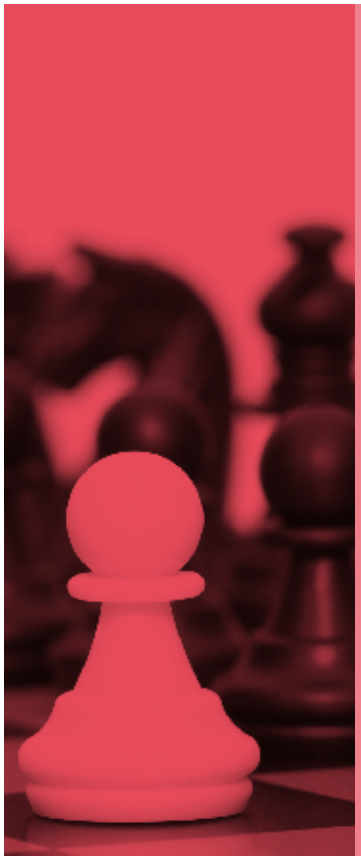

Gevinstrealisering – sådan!

Giv arbejdsgange og organisering et eftersyn og bliv klar til at realisere gevinsterne af monopolbruddet!

Med dette to dages kursus sætter vi fokus på, hvordan kommunen kan tilpasse budget og mål for kvalitet og service – og skabe de nødvendige ændringer i arbejdsgange og organisering, som gør det muligt at realisere gevinster af monopolbrud og rammearkitektur.

Vi arbejder bl.a. med:

- Gevinstrealisering i sammenhæng
- Ansvar, ledelse og organisering
- Metoder og handleplaner
- Den dynamiske business case.

ER DU I MÅLGRUPPEN?
Kurset er for chefer, konsulenter og projektledere, der arbejder med rammearkitektur.

UNDERVISERE
Anders Holte, chefkonsulent i KL
Jan Struwe Poulsen, vicekontorchef i KL

HVOR OG HVORNÅR?
Aarhus den 1.-2. marts 2017
Herlev den 15.-16. marts 2017

PRIS
4.800 kr. ekskl. moms

LÆS MERE
www.cok.dk/gevinstrealisering

VI SKABER BEVÆGELSE

/ Af Anders Ganer, AG Rådgivning

Pisk eller gulerod?

Private virksomheder risikerer bøder i milliardklassen, hvis virksomheden overtræder den nye EU forordning om person-databeskyttelse. Men Justitsminister Søren Pind synes at lægge op til, at offentlige myndigheder ikke skal kunne få bøder. "Straffes myndigheden med bøder, vil borgerne jo i sidste ende komme til at betale regningen", lyder argumentet.

Det er lidt af en kovending i forhold til starten af 2015, hvor en arbejdsgruppe nedsat af Folketinget ønskede at øge straffene for at overtræde Persondataloven. Venstres daværende retsordfører, Karsten Lauritzen, udtalte ved den lejlighed, at "det er meget barokt, at de overtrædelser, som private bliver straffet for, er straffrie for staten og kommunerne. Vi har erfaret, at det har ført til, at mange statslige og offentlige myndigheder er ret ligeglade med at overholde lovgivningen, når det kommer til stykket".

Nu er Karsten Lauritzen i mellemtiden blevet skatteminister, hvor han selv har måttet føle konsekvenserne af, at Skat har prøvet med gulerodsmetoden. Hos Skat fik direktørerne bonus for at igangsætte inddrivelsessystemet EFI og for at skære ned på medarbejderantallet. Kærlighed gør som bekendt blind, og negative signaler blev overset eller ignoreret.

Hvis pisken bliver lagt på hylden, og gulerødder ikke altid er løsningen, hvad skal der så til, hvis det offentlige skal lykkes med den kæmpe udfordring det er at overholde de nye EU-krav. Udfordringen er jo den samme som hos Skat: hvis man ikke evner både at være effektiv og overholde komplicerede lovregler, så ryger tilliden fra både politikere og borgere.

Først og fremmest skal der opmærksomhed til. Dernæst en beslutning om, at der skal sættes noget i værk allerede nu. Og så kommer det lange, seje træk frem mod målet: at man kan dokumentere, hvordan man overholder de mange regler, og at man har styr på de nødvendige kontroller.

Inderst inde er det ikke et spørgsmål om pisk eller gulerod. Borgerne har en berettiget forventning om, at der er styr på personoplysninger – også hos det offentlige. Hvis opgaven ikke allerede er bemandet, så sæt den venligst på dagsordenen til det næste direktionsmøde, tak.

Nogle få fakta om de nye EU-regler:

Forordningens 260 sider træder i kraft i maj 2018, hvor man skal være på plads med både organisation og procedurer.
Betragt det som et maratonløb og gå i gang med træningen allerede nu.

Der er stor fokus på, hvor data befinder sig, og hvem der har adgang til dem.
Man kan ikke outsource sig ud af problemet, men man kan kræve af leverandørerne, at de dokumenterer overholdelse af EU-reglerne.
Start med at skrive det ind i kontrakterne allerede nu.

Hvis der er sket sikkerhedsbrud, så skal relevante beredskabsplaner være klar i skuffen og straks sættes i værk. Myndigheder og berørte personer skal informeres inden 72 timer. Glem alt om at holde lav profil.

Der stilles dokumentationskrav i et omfang, vi slet ikke er vant til – heller ikke i det offentlige.
Selv om man med fornuft kan lære af andre, så er det ingen god ide blot blindt at kopiere andres regler og procedurer. De passer ikke nødvendigvis ind ens egen organisation, og de implementerer jo heller ikke sig selv.

Der skal udpeges en databeskyttelsesrådgiver, som skal være uafhængig af organisationen og som skal rapportere til topledelsen. Den profil bliver der rift om fremover. Kunsten bliver at finde og fastholde den rigtige person.

Læs mere på ski.dk

Vi hjælper dig med dine it-indkøb

Du kan med fordel købe it via rammeaftaler hos SKI. Vi har en bred palet af både frivillige og forpligtende aftaler på alt fra hardware og software over it-drift og it-udvikling til telefoni.

Du får adgang til en lang række services, når du køber ind via vores aftaler – uden meromkostninger for din organisation.

Vi kan blandt andet hjælpe dig med at:

- bruge aftalerne
- implementere aftalerne
- styre kontrakterne
- identificere gevinster

Du er altid velkommen til at kontakte os – vi står klar til at hjælpe, rådgive og vejlede dig.

Kontakter

Bjarne Jørgensen
Markedschef
Telefon: 51 14 33 17
e-mail: bjj@ski

Arne Sahlberg
Chefkonsulent
Telefon: 22 59 25 07
e-mail: asa@ski.dk

Lars Grelck
Chefkonsulent
Telefon: 23 43 55 75
e-mail: lgr@ski.dk

Tinna Krogh-Andersen
Chefkonsulent
Telefon: 51 17 42 25
e-mail:tka@ski.dk

Mickey Abben Johansen
Markedschef
Telefon: 40 23 41 17
e-mail: maj@ski.dk

Staten og Kommunernes Indkøbsservice A/S · Zeppelinerhallen, H.C. Hansens Gade 4 · 2300 København S · Telefon +45 33 42 70 00

SKI